

ปฏิรูปสังคม – ประชาธิปไตย

Social Reform – Democracy

จากสถาบันนโยบายศึกษา

ความเข้มแข็งอยู่ที่หมู่บ้าน

ในช่วงห้วงยามของประเทศที่ช่วยกันฝ่าวิกฤติโรคอุบัติใหม่ ที่เรียกติดปากว่า COVID-19 นอกจากจะได้รับฟังรับรู้ การประกาศขอความร่วมมือจากทุกภาคส่วนของรัฐบาล และศูนย์บริหารสถานการณ์แพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (ศบค.)

ซึ่งประชาชนรับทราบถึงความเต็มที่สุดกำลังของทุกหน่วยงานของรัฐ โดยเฉพาะกระทรวงสาธารณสุข ที่รวมเหล่าหมอ พยาบาล และบุคลากรทางการแพทย์อื่นๆ กระทั่งได้รับคำชมจากนานาประเทศ ที่ประเทศไทยมีมาตรการรับมือได้ดีเยี่ยมติดอันดับต้นๆ ของโลก

ก็ต้องยอมรับว่า รัฐบาลบริหารปัญหาและสถานการณ์ในเรื่องนี้ได้เป็นอย่างดี ชนิดที่บูรณาการกันทุกหน่วยงานจากระดับนโยบายสู่ระดับปฏิบัติ

และที่สำคัญที่สุด นโยบายสู่ระดับปฏิบัติที่ลงไปถึงชุมชนหมู่บ้านทั่วประเทศ อย่างสมัครงานฉันท์อีกด้วย

ซึ่งถือเป็นปรากฏการณ์แรกๆ ของประเทศไทย ที่ทำให้คนไทยและผู้คนทั่วโลกได้รู้จักการทำงานในระดับปฏิบัติการที่เข้าถึงทุกครัวเรือนในการติดตาม คัดกรอง เฝ้าระวัง และดูแล อย่างชนิดที่เข้าถึงตัวบุคคลในทุกหมู่บ้าน คือการที่คนในชุมชนหมู่บ้านดูแลและจัดการปัญหาภัยกับการต้านโรค COVID-19 ในชุมชนหมู่บ้านของตนเอง

พวกเขา คือ “อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม.” คนเหล่านี้คือบุคคลที่สมัครใจ ที่จะทำงานเพื่อสังคมในด้านพัฒนาสุขภาพ มีจำนวนมากถึง 1 ล้าน 4 หมื่นคนทั่วประเทศ ซึ่งแน่นอน พวกเขาได้สั่งสมความรู้และบ่มเพาะประสบการณ์ โดยผ่านการฝึกอบรมและปฏิบัติจริงที่มีกระทรวงสาธารณสุขเป็นผู้ริเริ่มมาตั้งแต่ปี 2520 ซึ่งทำงานอย่างทุ่มเทเสียสละ เพื่อคนในชุมชนหมู่บ้านซึ่งล้วนเป็นคนรู้จักและเครือญาติกันทั้งสิ้น

กระทรวงสาธารณสุขที่ริเริ่มเรื่องนี้แต่แรก ได้มองเห็นความสำคัญของชุมชน และศักยภาพของคนในชุมชนที่จะพัฒนาตนให้ดูแลสุขภาพในพื้นที่ห่างไกล ในขณะที่บุคลากรแพทย์ และพยาบาลก็มีจำนวนจำกัด

แนวคิดเช่นนี้ นับว่าก่อให้เกิดประโยชน์แก่ส่วนรวมในระดับหมู่บ้านทั่วประเทศ เป็นผลประโยชน์ของคนในชุมชนที่อยู่เหนือผลประโยชน์ของปัจเจกบุคคล และของกลุ่มชนใด อีกทั้งยังมีความสำคัญต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน

พัฒนาการของ อสม. ที่แรกเริ่มแตกกิ่งก้านสาขาทดลองเพียง 20 จังหวัดในปี 2520 กระทั่งเห็นผลสัมฤทธิ์ของงาน เป็นงานที่ก่อประโยชน์สุขในระดับหมู่บ้าน จากความเสียสละของ อสม. ที่ไม่ได้รับค่าจ้างใดๆ จากรัฐ แต่ก็ขยายตัวไปทุกหมู่บ้านทุกจังหวัดทั่วประเทศ

ความสำเร็จ ทุ่มเท ประหนึ่งเป็น “มดงาน” ด้านส่งเสริมสุขภาพของชาว อสม. ได้ปรากฏผลงานมาอย่างต่อเนื่อง กระทรวงสาธารณสุข ชวน หลีกภัย ได้อนุมัติให้วันที่ 20 มีนาคม ของทุกปี เป็นวันอาสาสมัครสาธารณสุขแห่งชาติ เพื่อเป็นการให้ความสำคัญของ อสม. ทั่วประเทศ (ต่อหน้า 2)

.....

ติดตามประชาธิปไตย
ต่อ พ.ร.ก. จุกเจิน ผ่อนคลายมาตรการ

3

บทความ

ปฏิรูปสังคม

Social Reform

13

- จัดหมายเปิดผนึกถึงนายกรัฐมนตรี ขอเสนอโครงการกระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจระยะสั้น และระยะกลาง (สุวิทย์ คุณกิตติ)
- อสม. บทบาทของพลเมืองไทย ในวิกฤตโควิด-19 (สมชาติ เจศรีชัย)

16

งบประมาณหลายแสนล้านบาทที่รัฐบาลอนุมัติเพื่อฟื้นฟูประเทศ จึงควรพิจารณาให้ถึงชุมชนหมู่บ้านเพื่อสร้างกิจกรรมสร้างสรรค์ทางเศรษฐกิจของชุมชนไม่เพียงแต่ด้านสาธารณสุข โดยเชื่อและศรัทธาในศักยภาพของคนในชุมชนหมู่บ้านอันหลากหลาย ที่จะร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมแก้ปัญหาของเขาเองอย่างแม่นยำและต่อเนื่อง

ผลกระทบจากวิกฤติโรคระบาดครั้งนี้ ภาครัฐต้องมองเห็นเป็นโอกาสที่จะให้ชุมชนหมู่บ้านได้เข้ามามีส่วนกับนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจให้ฟื้นฟูในระดับฐานรากที่ชุมชนหมู่บ้าน ที่ๆ ซึ่งเป็นที่ฝังพิงของทุกวิกฤติที่ผ่านมา

เงินกระตุ้นเศรษฐกิจ ต้องกระจายถึงมือคนส่วนใหญ่ของประเทศที่ชุมชนหมู่บ้านเป็นสำคัญ

และในปีนี้ เมื่อเริ่มต้น COVID-19 อย่างจริงจังจากการประกาศล็อกดาวน์ ปิดเมือง ปิดประเทศ เมื่อวันที่ 25 มีนาคม 2563 จึงเป็นวันที่ชาว อสม. ทุกหมู่บ้าน ได้แสดงศักยภาพ ครั่งใหญ่และครั่งสำคัญให้ปรากฏ

การเสริมพลังกับบุคลากรทางการแพทย์ทั่วประเทศให้เป็นเอกภาพในทิศทางเดียวกันในระดับชุมชนหมู่บ้านและเผยโฉมความสำเร็จงดงามอย่างต่อเนื่องในทุกพื้นที่เพื่อต้านการระบาดของเชื้อไวรัส COVID-19

ชุมชนหมู่บ้านอันหลากหลาย ต่างวัฒนธรรม ต่างภาษา ต่างพื้นที่ เป็นแหล่งรวมของประชาชนคนส่วนใหญ่ของประเทศ และชุมชนหมู่บ้าน ยังเป็นสถาบันอันเก่าแก่ที่สำคัญที่สุดของประเทศ และเป็นสถาบันที่เป็นพื้นฐานที่สำคัญที่สุดของสังคม อันเป็นฐานที่มั่นของชาว อสม.

การทำงานของชาว อสม. ทั่วประเทศสะท้อนความเป็นคนในชุมชน ที่พึ่งตนเองได้ มีศักดิ์ศรี มีถิ่นฐาน มีประวัติศาสตร์ และมีวัฒนธรรม เป็นรากฐานของประเทศหรือของรัฐ

การประสานการทำงานร่วมกันต้าน COVID-19 ระหว่างรัฐกับประชาชนครั้งนี้ จึงเป็นภาพของการประสานพลังอย่างเป็นเอกภาพและมีมาตรฐาน ทั้งในระดับชุมชนและระดับชาติ

และในระดับนานาชาติ องค์การอนามัยโลก หรือ World Health Organization (WHO) ก็ยังได้แสดงความชื่นชม อสม. แห่งประเทศไทยให้เป็นที่ประจักษ์แก่ชาวโลก “อสม.” จึงเป็นเสมือนหนึ่งตัวแทนของชุมชนหมู่บ้าน ที่มีความหลากหลายอยู่ทั่วประเทศ มีความสำคัญ และมีความหมายต่อการพัฒนาความเข้มแข็งของประเทศ

ทิพย์พพร ตันติสุนทร
ผู้อำนวยการ สถาบันนโยบายศึกษา

ติดตามประชาธิปไตย

ต่อ พ.ร.ก. จุกเงิน ผ่อนคลายมาตรการ

[พฤษภาคม 2563]

ต่อ
พ.ร.ก.
จุกเงินอีก
1 เดือน

- สถานการณ์โควิดดีขึ้น รัฐผ่อนคลายนโยบายควบคุม
- ปิดน่านฟ้าไทยต่อ ถึง 30 มิ.ย. 63
- เงินเยียวยา 5 พันถึงมือคนเดือดร้อน 16 ล้านคน
- โครงการเยียวยาอื่นๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบโควิด-19
- กคช. ทำบ้านเช่าราคาถูก 999 บ./ เดือน 2 หมื่นหลัง
- จัดสินเชื่อประมง กว่า 1 หมื่นล้าน
- คนไทยต่างแดนทยอยกลับบ้าน
- น้ำใจคนไทย ร่วมต้านโควิด-19
- ตัวเลขผู้ติดเชื้อโควิด-19 ณ 31 พ.ค. 63
- ดุสิตโพล : ปชช. พอใจมาตรการของรัฐบาล
- นิต้าโพล : ผลสำรวจความเห็นเรื่อง พ.ร.ก.จุกเงิน
- โควิดฟันพิษ เศรษฐกิจทรุดยาว 9 เดือน
- พิชโควิด-19 ทำลูกจ้างกว่า 1 ล้านตกงาน
- รัฐแบ่ง 66 ล้านคนเป็น 8 กลุ่ม เพื่อการเยียวยา
- มติ ครม. ให้ต่างด้าว 3 ชาติทำงานต่อได้ถึง 31 พ.ค.
- วุฒิสมาชิก บริจาค 12 ล้านต้านโควิด-19
- ทูตสหรัฐฯ ชื่นใจไทยขยาย พ.ร.ก.จุกเงิน
- เสือนำใช้ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลครบทุกหมวด ไปอีก 1 ปี
- ครม.เห็นชอบร่าง พ.ร.บ. เข้าชื่อเสนอกฎหมาย
- ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณา ข้อดี-ข้อเสีย เข้าร่วม CPTPP

สถานการณ์โควิดดีขึ้น รัฐผ่อนคลายนโยบายควบคุม

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 คณะรัฐมนตรีมีมติ ให้ขยายระยะเวลาการบังคับใช้ประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักรออกไปตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2563 จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563 โดยมีข้อกำหนดเป็นการทั่วไป และข้อปฏิบัติแก่ส่วนราชการทั้งหลาย ดังต่อไปนี้

ข้อ 1 การห้ามออกนอกเคหสถาน ห้ามบุคคลใดที่ราชอาณาจักรออกนอกเคหสถานระหว่างเวลา 23.00 นาฬิกา ถึงเวลา 03.00 นาฬิกาของวันรุ่งขึ้น และให้ข้อยกเว้น การห้ามออกนอกเคหสถานตามข้อกำหนด (ฉบับที่ 3) ลงวันที่ 10 เมษายน พ.ศ. 2563 ยังคงใช้บังคับต่อไป

ให้ยานพาหนะ ผู้โดยสารตลอดจนผู้เกี่ยวข้องกับการขนส่งสาธารณะที่เป็นการขนส่งคนหรือสินค้าระหว่างจังหวัดที่เริ่มออกเดินทางจากจังหวัดต้นทางก่อนเวลา 23.00 นาฬิกา และถึงจังหวัดปลายทางหลังเวลา 03.00 นาฬิกาของวันรุ่งขึ้นสามารถเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัดในช่วงเวลาการห้ามออกนอกเคหสถานได้

ข้อ 2 การผ่อนผันการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษา เพื่อเตรียมความพร้อมรองรับการเปิดภาคเรียนในปีการศึกษา 2563 ในระยะแรกนี้ให้ทยอยผ่อนผันการใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อจัดการศึกษา การอบรม การประชุมหรือเพื่อประโยชน์ในการสอบหรือการคัดเลือกบุคคล ดังต่อไปนี้

- (1) การใช้อาคารสถานที่เพื่อจัดการเรียนการสอนหรือการฝึกอบรมของโรงเรียนนอกระบบตามกฎหมายว่าด้วยโรงเรียนเอกชนเฉพาะประเภทวิชาชีพ และประเภทศิลปะ และกีฬา (เฉพาะประเภทกีฬาที่ผ่อนคลายเป็นทำกิจกรรมได้) โดยพิจารณาถึงจำนวนนักเรียนต่อห้องเรียน ความพร้อมและความสามารถในการจัดรูปแบบการศึกษาที่มีความยืดหยุ่น การจัดสถานที่และระบบต่างๆ ให้สอดคล้องกับมาตรการป้องกันโรคเป็นสำคัญ

- (2) การใช้อาคารสถานที่ของโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาเพื่อการประชุม การจัดการสอบ การสอบคัดเลือก การฝึกอบรมระยะสั้นไม่เกินสิบห้าวัน หรือดำเนินการอื่นใดในลักษณะทำนองเดียวกัน

ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบในโรงเรียนหรือสถาบันการศึกษาตาม (1) หรือ (2) ต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด การจัดระเบียบและระบบต่างๆ รวมทั้งคำแนะนำของทางราชการอย่างเคร่งครัด

- ข้อ 3 การผ่อนคลายเป็นไปตามการหรือทำกิจกรรมบางอย่างได้ เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชน และขับเคลื่อนกิจกรรมบางอย่างเพิ่มเติมจากที่ได้กำหนดไว้แล้วตามข้อกำหนด (ฉบับที่ 6) ลงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 และข้อกำหนด (ฉบับที่ 7) ลงวันที่ 15 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 ภายใต้การปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด รวมทั้งการจัดระเบียบและระบบต่างๆ

ให้สถานที่หรือการดำเนินการกิจกรรมที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครและผู้ว่าราชการจังหวัดเคยมีคำสั่งปิดสถานที่ไว้เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 และตามข้อกำหนด (ฉบับที่ 5) ลงวันที่ 1 พฤษภาคม พ.ศ. 2563 สามารถเปิดดำเนินการหรือทำกิจกรรมบางอย่างเพิ่มเติมได้ทั่วราชอาณาจักร ตามความสมัครใจและความพร้อม ดังต่อไปนี้

- (1) กิจกรรมด้านเศรษฐกิจและการดำเนินชีวิต
 - ก. ห้างสรรพสินค้าศูนย์การค้าคอมมูนิตีมีอลล์ให้เปิดดำเนินการได้จนถึงเวลา 21.00 นาฬิกา
 - ข. ศูนย์แสดงสินค้า ศูนย์ประชุม หรือสถานที่จัดนิทรรศการ ให้เปิดดำเนินการจัดประชุม การแสดงสินค้า หรือการจัดนิทรรศการได้ โดยเป็นกิจกรรมซึ่งจำกัดพื้นที่รวมในการจัดงานขนาดไม่เกินสองหมื่นตารางเมตร และเปิดดำเนินการได้จนถึงเวลา 21.00 นาฬิกา
 - ทั้งนี้ให้งดเว้นการจัดการแข่งขันกิจกรรมส่งเสริมการขาย หรือการดำเนินการอื่นใดที่เปิดโอกาสให้ผู้คนมาชุมนุมกันหนาแน่นและอาจเกิดภาวะไร้ระเบียบได้
 - ค. สนามพระเครื่องศูนย์พระเครื่องให้เปิดดำเนินการได้โดยงดเว้นการจัดกิจกรรมที่เปิดโอกาสให้ผู้คนมาชุมนุมกันหนาแน่นและอาจเกิดภาวะไร้ระเบียบได้
 - ง. ร้านเสริมสวยแต่งผมหรือตัดผมสำหรับบุรุษหรือสตรี ให้เปิดดำเนินการโดยจำกัดเวลาการให้บริการในร้านไม่เกินรายละเอียดสองชั่วโมงและต้องไม่มีผู้นั่งรอในร้าน
 - จ. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กเด็กก่อนวัยเรียนให้เปิดได้เฉพาะการปฏิบัติงานที่จำเป็นของเจ้าหน้าที่เพื่อการนัดหมาย จัดสรรและแจกจ่ายเครื่องดื่มและอาหารกลางวัน และการจัดเตรียมความพร้อมของสถานที่ให้

เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรคที่ทางราชการกำหนด

- (2) กิจกรรมด้านการออกกำลังกาย การดูแลสุขภาพหรือสันทนาการ

- ก. คลินิกเวชกรรมเสริมความงามสถานเสริมความงาม สถานที่สักหรือเจาะผิวหนัง เว้นบริเวณใบหน้า และต้องสวมใส่หน้ากากอนามัยหรือหน้ากากผ้า
 - ข. สถานประกอบการเพื่อสุขภาพสปาและสถานประกอบการนวดแผนไทย (งดเว้นการอบตัว อบสมุนไพรหรืออบไอน้ำแบบรวม และการนวดบริเวณใบหน้า) นวดฝ่าเท้า ยกเว้นสถานประกอบการกิจการอาบน้ำ สถานประกอบการกิจการอาบ อบ นวด
 - ค. สถานที่ออกกำลังกายฟิตเนสให้เปิดดำเนินการได้โดยจำกัดจำนวนผู้เล่นในการเล่นแบบรวมกลุ่มและงดเว้นการอบตัวหรืออบไอน้ำแบบรวม
 - ง. สถานที่ฝึกซ้อมมวยโรงยิมหรือค่ายมวยให้เปิดได้เฉพาะเพื่อการฝึกซ้อมการชกมวย โดยไม่มีคู่ชก การชกมวยแบบล่อเป้า โดยต้องไม่เป็นการแข่งขันและไม่มีผู้ชม
 - จ. สนามกีฬาให้เปิดดำเนินการได้เฉพาะกิจกรรมเพื่อการออกกำลังกายหรือการฝึกซ้อมในประเภทกีฬา ได้แก่ ฟุตบอล ฟุตซอล บาสเกตบอล และวอลเลย์บอล โดยต้องไม่เป็นการแข่งขันและมีจำนวนผู้ร่วมกิจกรรมที่อยู่ในบริเวณสนามกีฬา (ไม่นับรวมผู้เล่น) อีกไม่เกินสิบคน
 - ฉ. สถานที่เล่นโบว์ลิ่ง สเก็ต หรือโรลเลอร์เบลด หรือการละเล่นอื่นๆ ในทำนองเดียวกัน ให้เปิดดำเนินการได้เฉพาะเพื่อการออกกำลังกายหรือการฝึกซ้อม
 - ช. สถาบันสกีหรือสอนสกี
 - ซ. สระน้ำเพื่อการเล่นกีฬาหรือกิจกรรมทางน้ำในบึง เช่น เจ็ตสกี โดห์เซิร์ฟ เครื่องเล่น ประเภทบานาน่าโบ๊ท ให้เปิดดำเนินการได้โดยต้องไม่เป็นการแข่งขันและจำกัดจำนวนผู้เล่น
 - ฌ. โรงภาพยนตร์ โรงละคร โรงมหรสพให้เปิดดำเนินการได้โดยจำกัดจำนวนผู้ร่วมกิจกรรมไม่เกินสองร้อยคน สำหรับโรงมหรสพในระยะแรกนี้ให้เปิดเฉพาะการจัดแสดงลิเก ลำตัด หรือการแสดงพื้นบ้านอื่นๆ ก่อน โดยงดเว้นการจัดแสดงดนตรีหรือคอนเสิร์ตหรือกิจกรรมอื่นที่อาจมีความเสี่ยงต่อการรักษาระยะห่างระหว่างบุคคลและการแพร่กระจายเชื้อ
 - ญ. สวนสัตว์หรือสถานที่จัดแสดงสัตว์ให้เปิดดำเนินการได้โดยจำกัดจำนวนผู้ร่วมกิจกรรม ในพื้นที่จัดการแสดงที่เป็นการรวมกลุ่ม
- ข้อ 4 การดำเนินการตามมาตรการป้องกันโรคและการ

จัดระเบียบ ให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เจ้าของ หรือผู้จัดการสถานที่ในข้อ 2 หรือข้อ 3 มีหน้าที่รับผิดชอบในการปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค รวมทั้งดำเนินการจัดระเบียบและระบบต่างๆ ตามคำแนะนำ เงื่อนไข และเงื่อนไข ที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือตามที่ทางราชการกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจเข้าตรวจสอบการใช้อาคารสถานที่ตามข้อ 2 และการดำเนินการของเจ้าของหรือผู้จัดการสถานที่ตามข้อ 3 เพื่อให้เป็นไปตามมาตรการป้องกันโรค รวมทั้งการจัดระเบียบและระบบต่างๆ ที่ทางราชการกำหนด หากพบการกระทำที่อาจมีความเสี่ยงต่อการแพร่ระบาดของโรค พนักงานเจ้าหน้าที่อาจให้คำแนะนำ ตักเตือน ห้ามปราม และมีอำนาจกำหนดช่วงระยะเวลาเพื่อให้ผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานที่ดำเนินการปรับปรุงแก้ไขเพื่อป้องกันมิให้มีการแพร่ของโรค รวมทั้งเสนอให้ผู้มีอำนาจตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 มีคำสั่งปิดสถานที่ในพื้นที่รับผิดชอบไว้เป็นการชั่วคราวก็ได้

ในกรณีที่ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดมีคำสั่งปิดสถานที่ไว้เป็นการชั่วคราวตามพระราชบัญญัติโรคติดต่อ พ.ศ. 2558 เมื่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ เจ้าของหรือผู้จัดการสถานที่ได้ดำเนินการให้เป็นไปตามมาตรการที่ทางราชการกำหนดและจัดระเบียบและระบบต่าง ๆ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณีมีอำนาจสั่งให้เปิดดำเนินการในสถานที่ดังกล่าวได้

ข้อ 5 การผ่อนคลายเป็นการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัดตามที่รัฐบาลมีคำแนะนำให้ประชาชนงดหรือชะลอการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัดในช่วงเวลาที่ผ่านมานี้ ซึ่งจากการประเมินของฝ่ายที่เกี่ยวข้องพบว่ามาตรการดังกล่าวนี้เป็นปัจจัยหนึ่งส่งผลให้สามารถควบคุมจำนวนผู้ติดเชื้อและการแพร่ระบาดของโรคได้ อย่างไรก็ตาม เพื่อให้การดำเนินชีวิตของประชาชนกลับมีสภาพใกล้เคียงกับวิถีชีวิตตามปกติ อีกทั้งเป็นการส่งเสริมให้เกิดกิจกรรมทางเศรษฐกิจ จึงเห็นสมควรผ่อนคลายเป็นการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด โดยประชาชนผู้เดินทางซึ่งรวมถึงผู้ที่เดินทางมาจากต่างประเทศต้องปฏิบัติตามมาตรการป้องกันโรค การจัดระบบและระเบียบต่างๆ ที่ทางราชการกำหนดด้วย ซึ่งอาจไม่สะดวกและจำเป็นต้องก่อภาระแก่ผู้เดินทางได้ โดยเฉพาะในช่วงเวลาที่การจราจรคับคั่ง หรือมีเหตุพิเศษ ทั้งนี้ หากพบว่าผู้เดินทางมีเหตุอันควรสงสัยว่าเป็นโรคหรือเป็นพาหะนำโรค พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจในการสั่งแยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกตตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อเพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของโรคได้

ข้อ 6 ในกรณีมีปัญหาว่าสถานที่หรือกิจกรรมใดเข้าข่ายตามที่กำหนดไว้ในข้อกำหนดนี้หรือไม่ ให้หารือคณะกรรมการเฉพาะกิจพิจารณาการผ่อนคลายเป็นการบังคับใช้มาตรการในการป้องกันและยับยั้งการแพร่ระบาดของโรค

ติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ซึ่งมีเลขาธิการสภาความมั่นคงแห่งชาติในฐานะหัวหน้าสำนักงานประสานงานกลางศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 เป็นประธาน

ข้อ 7 การแสดงตนโดยใช้ตำแหน่งหน้าที่ หรือแอบอ้างว่าเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่กระทำการ เรียก รับ ยอมจะรับเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดโดยมิชอบ หรือแสวงหาประโยชน์ที่มีควรได้ จากการใช้สถานที่ของเอกชนเพื่อการแยกกัก กักกัน หรือคุมไว้สังเกต หรือเจตนาแกล้งให้ผู้อื่นมีความผิดตามกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อหรือข้อกำหนดซึ่งออกตามความในกฎหมายว่าด้วยการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน หรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่โดยทุจริตในการเรียกเงิน ทรัพย์สินหรือประโยชน์ตอบแทนจากการไม่ดำเนินคดีต่อผู้กระทำผิด ย่อมเป็นความผิดตามกฎหมาย ผู้ประสมเหตุดังกล่าวให้แจ้งต่อศูนย์ดำรงธรรมได้ ทัวระอาญาจักร หรือแจ้งต่อศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด - 19 ทำเนียบรัฐบาล

ทั้งนี้ ศูนย์บริหารสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา-2019 (โควิด-19) หรือ ศบค. ได้ประกาศเงื่อนไขตามคู่มือปฏิบัติตามมาตรการความปลอดภัย เช่น การเว้นระยะ การทำความสะอาด การจัดหาเจลล้างมือไว้ให้ และจัดจุดคัดกรอง มีการสุ่มตรวจจากเจ้าหน้าที่ในทุกกิจกรรม มีการประเมินความปลอดภัย หากไม่เป็นไปตามข้อกำหนดก็จะมีมาตรการตักเตือน ถ้าไม่ปรับปรุงก็จะมีมาตรการดำเนินการต่อไป

ขยายปิดน่านฟ้าไทยถึง 30 มิ.ย. 63

เมื่อวันที่ 16 พฤษภาคม 2563 สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้ขยายการปิดน่านฟ้าไทยต่อไปจนถึงวันที่ 30 มิถุนายน 2563 ตามประกาศเพิ่มเติม ดังต่อไปนี้

1.ห้ามอากาศยานขนส่งคนโดยสารทำการบินเข้ามายังท่าอากาศยานในประเทศไทยเป็นการชั่วคราว ตั้งแต่วันที่ 1 มิถุนายน พ.ศ. 2563 เวลา 00.01 น. จนถึงวันที่ 30 มิถุนายน พ.ศ. 2563 เวลา 23.59 น.

2.การอนุญาตการบินที่สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยได้ออกให้แก่อากาศยานขนส่งคนโดยสารสำหรับการบินเข้าสู่ประเทศไทยในช่วงระยะเวลาตาม 1. ให้เป็นอันยกเลิก

3. ข้อห้ามตาม 1. ไม่รวมถึงอากาศยานดังต่อไปนี้

- (1) อากาศยานราชการหรือที่ใช้ในราชการทหาร (State or Military aircraft)
- (2) อากาศยานที่ขอลงฉุกเฉิน (Emergency landing)
- (3) อากาศยานที่ขอลงทางเทคนิค (Technical landing) โดยไม่มีผู้โดยสารออกจากเครื่อง
- (4) อากาศยานที่ทำการบินเพื่อให้ความช่วยเหลือทางมนุษยธรรม ทำการบินทางการแพทย์ หรือการขนส่งสิ่งของเพื่อส่งเคราะห์แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (COVID 19) (Humanitarian aid, medical and relief flights)
- (5) อากาศยานที่ได้รับอนุญาตให้ทำการบินรับส่งบุคคลกลับประเทศไทยหรือกลับภูมิลำเนา (Repatriation)
- (6) อากาศยานขนส่งสินค้า (Cargo aircraft)

4. บุคคลหรือผู้โดยสารบนอากาศยานตาม 3. จะต้องอยู่ภายใต้บังคับของมาตรการป้องกันและควบคุมโรคติดต่อตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยโรคติดต่อ เช่น การกักตัวเป็นเวลา 14 วัน และบรรดาข้อกำหนดที่ออกตามความในมาตรา 9 แห่งพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน พ.ศ. 2548

ทั้งนี้ บัดนี้เป็นต้นไป หรือจนกว่าจะมีประกาศเปลี่ยนแปลง

เงินเยียวยา 5 พันถึงมือคนเดือดร้อน 16 ล้านคน

เมื่อวันที่ 8 พฤษภาคม 2563 กระทรวงการคลังได้ประกาศว่าได้จ่ายเงินเยียวยาคนละ 5,000 บาท ตามนโยบายเราไม่ทิ้งกัน แก่ผู้ได้รับผลกระทบจากโควิด-19 ที่เป็นแรงงานอิสระ ครบ 16 ล้านคนตามที่ขึ้นทะเบียนไว้และตรวจสอบว่ามีสิทธิจริง และจะทยอยจ่ายจนครบ 3 เดือน หรือรวมทั้งสิ้น 15,000 บาท

และเปิดให้ผู้ไม่ได้รับเงินอุดหนุนได้หากคิดว่าตนไม่ได้รับความเป็นธรรม โดยจะมีการทบทวนสิทธิอีกรอบ

โครงการเยียวยาอื่นๆ เพื่อบรรเทาผลกระทบโควิด-19

นายสมคิด จาตุศรีพิทักษ์ รองนายกรัฐมนตรี กล่าวว่ารัฐบาลได้เตรียมเงินเยียวยาให้กับกลุ่มต่างๆ ประมาณ 5.5 แสนล้านบาท เพื่อสร้างความเข้มแข็งให้กับเศรษฐกิจโดยเปิดให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ หน่วยงานต่างๆ ทั้งกองทุนหมู่บ้าน มูลนิธิ เสนอจัดทำโครงการพัฒนาท้องถิ่น ประกอบด้วย

1. การพัฒนาอาชีพเกษตรดั้งเดิม
2. การพัฒนาแหล่งน้ำรองรับภาคเกษตรในชนบท
3. การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านการท่องเที่ยวในชุมชนเตรียมรองรับการท่องเที่ยวในประเทศหลังจากโควิด-19

คลี่คลาย นำไปสู่การท่องเที่ยวยั่งยืน

4. การพัฒนาด้านการผลิต การตลาดออนไลน์ ขนส่งสินค้ากระจายจากชุมชนไปยังภูมิภาคต่างๆ เพื่อให้ชุมชนหันมาเน้นทำตลาดออนไลน์มากขึ้น

5. การพัฒนาบุคลากร จากหลายหน่วยงาน ทั้งการท่องเที่ยว มหาวิทยาลัย เพื่อฝึกอบรมแรงงาน นักศึกษาจบใหม่ เพื่อให้มีงานทำ หากรัฐบาลตั้งรับปัญหาเศรษฐกิจ สร้างเงินหมุนเวียนได้ทัน ภาวะเศรษฐกิจต้นปีหน้าจะไม่หยุดชะงักหรือเสียหายมากเกินไป และยังรองรับปัญหาได้เมื่อมีงานทำ ทุกกิจกรรมจะกลับมาดำเนินการได้ทั้งในเมืองและชนบท

กคช. ทำบ้านเช่าราคาถูก 999 บ. ต่อเดือน

999 / เดือน

นายจุติ ไกรฤกษ์ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (พม.) ได้มอบให้คณะกรรมการเคหะแห่งชาติ (กคช.) ทำโครงการสร้างบ้านเช่าสำหรับผู้มีรายได้น้อย 2 หมื่นหลัง โดยไม่ใช้เงินงบประมาณและซื้อที่ดินเพิ่ม แต่ใช้ที่ดินที่มีอยู่มาใช้ให้ได้ กำหนดเสร็จภายในเดือนกรกฎาคม 2564 เพื่อรองรับคนเดือดร้อนดังกล่าว รวมถึงกลุ่มผู้มีรายได้น้อย และผู้สูงอายุ โดยกำหนดค่าเช่าที่ 999 บาทต่อเดือน

จัดสินเชื่อประมง กว่า 1 หมื่นล้านบาท

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2563 นายอลงกรณ์ พลบุตร ที่ปรึกษารัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในฐานะประธานคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงไทย เปิดเผยว่า ล่าสุดคณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบอนุมัติโครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมงวงเงินสินเชื่อรวม 10,300 ล้านบาท ตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอเมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 ซึ่งเป็นโครงการสินเชื่อประมงที่มีเงินมากที่สุด ครอบคลุมทั้งประมงพื้นบ้าน และประมงพาณิชย์ ครึ่งแรกของประเทศ และยังเป็นโครงการที่เกิดจากการมีส่วนร่วมมากที่สุดของทุกภาคส่วน ภายใต้การทำงานของคณะกรรมการฟื้นฟูและพัฒนาศักยภาพการประมงไทยกับกรมประมง และสมาคมประมงทุกสมาคม โดยจะเปิดโครงการสินเชื่อเสริมสภาพคล่องประมงทันทีในเดือนมิถุนายน 2563

โครงการสินเชื่อเพื่อเสริมสภาพคล่องผู้ประกอบการประมง วงเงินสินเชื่อรวม 10,300 ล้านบาท และกรอบวงเงินงบประมาณ ในการดำเนินโครงการ จำนวน 2,164.1 ล้านบาท ประกอบด้วย ค่าชดเชยดอกเบี้ย จำนวน 2,163 ล้านบาท ให้ผู้ประกอบการ ประมงในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 7 ต่อปี โดยรัฐบาลชดเชย ดอกเบี้ยร้อยละ 3 ต่อปี และผู้ประกอบการประมง สมทบร้อยละ 4 ต่อปี เป็นระยะเวลา 7 ปี นับแต่วันที่กู้ แบ่งเป็น (1) ธนาคาร ออมสิน ให้ผู้ประกอบการประมงที่มีเรือประมงขนาดตั้งแต่ 60 ตันกรอสขึ้นไป วงเงินสินเชื่อ 5,000 ล้านบาท ให้กู้ยืมไม่เกิน 10 ล้านบาท รวมเป็นวงเงินชดเชยดอกเบี้ย จำนวน 1,050 ล้านบาท และ (2) ธ.ก.ส. ให้ผู้ประกอบการประมงที่มีเรือประมงขนาด ต่ำกว่า 60 ตันกรอส วงเงินสินเชื่อ 5,300 ล้านบาท ให้กู้ยืมไม่เกิน 5 ล้านบาทรวมเป็นวงเงินชดเชยดอกเบี้ย จำนวน 1,113 ล้านบาท โดยให้ธนาคารออมสิน และ ธ.ก.ส. เป็นสถาบันให้สินเชื่อ

คนไทยต่างแดนทยอยกลับบ้าน

ตลอดทั้งเดือนพฤษภาคม 2563 คนไทยในต่างแดนยังคงเดินทางกลับบ้านอย่างต่อเนื่อง โดยผู้เดินทางเข้าประเทศทุกคนต้องเข้ากักกันตัวในศูนย์ที่รัฐจัดไว้

น้ำใจคนไทย ร่วมต้านโควิด-19

จากเหตุที่มีผู้ตกงานถูกเลิกจ้างเดือดร้อนเพราะขาดรายได้เป็นจำนวนมาก แม้รัฐจะมีมาตรการเยียวยาแล้วก็ตาม แต่ก็ไม่สามารถครอบคลุมและทั่วถึง คนไทยที่ยังพอจะมีกำลังจึงหาวิธีช่วยเหลือกันเองเป็นกลุ่มเล็กๆ เริ่มจากการทำอาหารถุงหรือกล่องไปแจกจ่าย มอบอาหารแห้งและสิ่งจำเป็นพื้นฐานหรือเงินช่วยเหลือรายละเล็กละน้อย และต่อมาได้พัฒนาเป็นการตั้งตู้ปันสุขไว้ตามจุดต่างๆ ผู้ที่มีกำลังนำสิ่งของต่างๆ มาใส่ไว้ให้ผู้เดือดร้อนมาหยิบไปเอง

ความช่วยเหลือนี้เกิดขึ้นเองในแทบทุกจังหวัด สามารถบรรเทาความเดือดร้อนลงได้ในระดับหนึ่ง

ตัวเลขผู้ติดเชื้อ ณ 31 พ.ค. 63

หลังจากเมื่อวันที่ 13 พฤษภาคม 2563 ที่เป็นวันแรกที่ไม่พบผู้ติดเชื้อเพิ่มในประเทศไทย สถานการณ์ระบาดของโควิด-19 ในไทยก็เริ่มดีขึ้น ตัวเลขผู้ติดเชื้อเพิ่มในแต่ละวันลดลง หลายจังหวัดไม่มีผู้ติดเชื้อเลยอย่างต่อเนื่อง ผู้ติดเชื้อใหม่ส่วนใหญ่เป็นผู้ที่เดินทางเข้ามาจากต่างประเทศและกำลังอยู่ในสถานกักกันของรัฐหรือท้องถิ่น

ศูนย์บริหารสถานการณ์โควิด-19 (ศบค.) รายงานยอดผู้ติดเชื้อในประเทศไทย เมื่อวันที่ 31 พฤษภาคม ว่ามียอดสะสม 3,081 คน เป็นผู้ติดเชื้อใหม่ในวันนั้น 4 ราย ไม่มีผู้เสียชีวิต แต่ยอดผู้เสียชีวิตสะสมทั้งประเทศ 57 ราย ยอดผู้ป่วยรักษาตัวหาย

กลับบ้าน 2,963 ราย และเหลือผู้ป่วยในโรงพยาบาล 61 คน

ขณะที่สถานการณ์โลกในวันเดียวกัน มียอดสะสมผู้ติดเชื้ออยู่ที่ 6,154,035 คน รักษาตัวหายแล้ว 2,734,637 คน มียอดสะสมผู้เสียชีวิต 370,893 ราย โดยสหรัฐฯ เป็นประเทศที่มีจำนวนผู้ติดเชื้อและเสียชีวิตมากที่สุดในโลก คือ 1,816,820 คน และ 105,557 คน ตามลำดับ

ดุสิตโพล : ประชา. พอใจมาตรการของรัฐบาล

มหาวิทยาลัยสวนดุสิต ได้สำรวจความคิดเห็นของประชาชนทั่วประเทศ “สวนดุสิตโพล” กรณี “**ความพึงพอใจต่อมาตรการด้านโควิด-19 ของรัฐบาล**” จำนวนทั้งสิ้น 1,801 คน (สำรวจทางออนไลน์) ระหว่างวันที่ 27-30 เมษายน 2563 สรุปผลได้ ดังนี้

1. “มาตรการรับมือโควิด-19” ของรัฐบาลที่ประชาชนพึงพอใจ คือ

อันดับ	“มาตรการรับมือโควิด-19”	ภาพรวม	แปลค่า
1	คุมเข้มกักตัวผู้โดยสารเดินทางเข้าไทย 14 วัน	94.18%	พึงพอใจมากที่สุด
2	ห้ามเครื่องบินเข้าสู่ไทยชั่วคราว	92.55%	พึงพอใจมาก
3	อสม.แต่ละพื้นที่ตรวจติดตามคนในชุมชน	89.03%	พึงพอใจมาก
4	กักตัว “อยู่บ้าน หยุดเชื้อ เพื่อชาติ”	88.01%	พึงพอใจมาก
5	การตรวจหาเชื้อกลุ่มเสี่ยง	87.08%	พึงพอใจมาก
6	ล็อกดาวน์กรุงเทพฯ และจังหวัดต่าง ๆ	85.45%	พึงพอใจมาก
7	เคอร์ฟิว 22.00-04.00 น.	85.40%	พึงพอใจมาก
8	ทำงานที่บ้าน Work from Home	85.01%	พึงพอใจมาก

2. “มาตรการช่วยเหลือเยียวยาประชาชน” ของรัฐบาลที่ประชาชนพึงพอใจ คือ

อันดับ	“มาตรการรับมือโควิด-19”	ภาพรวม	แปลค่า
1	เลื่อนชำระภาษีเงินได้บุคคลธรรมดา ถึง 31 ส.ค.63	83.51%	พึงพอใจมาก
2	จ่ายเงินเยียวยาเกษตรกรครัวเรือนละ 15,000 บาท	81.43%	พึงพอใจมาก
3	ประกันสังคมจ่ายเงินกรณีว่างงานจากผลกระทบโควิด-19	80.86%	พึงพอใจมาก
4	ประกันสังคมลดเงินสทบนายจ้างและผู้ประกันตน	79.11%	พึงพอใจมาก
5	ใช้ไฟฟ้าฟรี 150 หน่วย/ลดค่าไฟ 50%	79.03%	พึงพอใจมาก
6	คืนเงิน “ค่าประกันการใช้ไฟฟ้า”	78.89%	พึงพอใจมาก
7	ร้านธงฟ้าขายหน้ากากราคา 2.50 บาท	75.76%	พึงพอใจมาก
8	กระทรวงพัฒนาสังคมฯ จ่ายเงินเยียวยา 2,000 บาท	74.10%	พึงพอใจมาก
9	แจกเน็ตฟรี 10 GB ฟรี 30 วัน	73.06%	พึงพอใจมาก
10	ลดค่าน้ำ-ค่าไฟ 3%	70.29%	พึงพอใจมาก
11	เงินเยียวยา 5,000 บาท “เราไม่ทิ้งกัน”	66.91%	พึงพอใจมาก

อยากให้กลับเข้าสู่ภาวะปกติ จะได้เดินทางสะดวก และผู้ประกอบการสามารถประกอบอาชีพได้ตามปกติ, ร้อยละ 21.76 ระบุว่า ค่อนข้างเห็นด้วย เพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 คลี่คลายลงแล้ว อยากให้มีการผ่อนปรนในการดำเนินชีวิตได้อย่างปกติ

ร้อยละ 15.17 ระบุว่า ไม่ค่อยเห็นด้วย เพราะอาจทำให้เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 รอบ 2 ขึ้น และอยากให้สถานการณ์ดีขึ้นกว่านี้, ร้อยละ 25.74 ระบุว่า ไม่เห็นด้วยเลย เพราะอยากให้สถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ปลอดภัย 100% ก่อน และเกรงว่าจะกลับมาแพร่ระบาดรอบ 2 และร้อยละ 1.35 ระบุว่า ไม่ตอบ/ไม่ทราบ/ไม่สนใจ

ด้านความคิดเห็นของประชาชนกับข้อเสนอให้

ยกเลิกประกาศเคอร์ฟิว (4 กลุ่ม ถึง ดี 4) พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 41.22 ระบุว่า เห็นควรให้มีเคอร์ฟิวตามเวลาเดิม เพราะอยากให้การแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 หดไป 100% ก่อน และลดการมั่วสุม ชุมนุม ที่จะก่อให้เกิดการแพร่ระบาดรอบ 2, ร้อยละ 33.68 ระบุว่า เห็นควรยกเลิกเคอร์ฟิวไปเลย เพราะไม่สะดวกในการเดินทางเป็นอย่างมาก ทำให้ผู้ที่ทำงานตอนกลางคืนขาดโอกาสในการประกอบอาชีพ และสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ดีขึ้นแล้ว

ร้อยละ 23.99 ระบุว่า เห็นควรให้มีการปรับเวลาเคอร์ฟิวใหม่ เพราะอยากให้ปรับเปลี่ยนเวลาให้ตึกมากกว่านี้ ประชาชนบางส่วนยังต้องทำงานอยู่ และจะได้สะดวกในการเดินทางมากขึ้น และร้อยละ 1.11 ระบุว่า ไม่ตอบ/ไม่ทราบ/ไม่สนใจ

เมื่อถามผู้ที่เห็นควรให้มีการปรับช่วงเวลาเคอร์ฟิวใหม่ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 40.73 ระบุว่า ช่วงเวลาเคอร์ฟิวใหม่ควรเป็นเวลา 00.00 น. - 04.00 น. รองลงมา ร้อยละ 18.21 ระบุว่า ควรเป็นช่วงเวลา 23.00 น. - 04.00 น., ร้อยละ 12.58 ระบุว่า ควรเป็นช่วงเวลา 00.00 น. - 05.00 น., ร้อยละ 6.29

วันที่ 17 พฤษภาคม 2563 ศูนย์สำรวจความคิดเห็น “นิต้าโพล” สถาบันบัณฑิตพัฒนบริหารศาสตร์ (นิด้า) เผยผลสำรวจของประชาชน เรื่อง “เสรีภาพหรือสุขภาพ” ทำการสำรวจระหว่างวันที่ 11-13 พฤษภาคม 2563 จากประชาชนที่มีอายุ 18 ปีขึ้นไป กระจายทุกระดับการศึกษา และอาชีพทั่วประเทศ รวมทั้งสิ้น จำนวน 1,259 หน่วยตัวอย่าง เกี่ยวกับข้อเสนอให้ยกเลิก พระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) และการให้ความสำคัญระหว่างเสรีภาพกับสุขภาพ การสำรวจอาศัยการสุ่มตัวอย่างโดยใช้ความน่าจะเป็นจากบัญชีรายชื่อฐานข้อมูลตัวอย่างหลัก (Master Sample) ของ “นิต้าโพล” สุ่มตัวอย่าง ด้วยวิธีแบบง่าย (Simple Random Sampling) เก็บข้อมูลด้วยวิธีการสัมภาษณ์ทางโทรศัพท์ โดยกำหนดค่าความเชื่อมั่นที่ร้อยละ 95.0

เมื่อถามถึงความคิดเห็นของประชาชนกับข้อเสนอให้ยกเลิกพระราชกำหนดการบริหารราชการในสถานการณ์ฉุกเฉิน (พ.ร.ก.ฉุกเฉิน) พบว่า ร้อยละ 35.98 ระบุว่า เห็นด้วยมาก เพราะสถานการณ์การแพร่ระบาดของโควิด - 19 ดีขึ้นเยอะแล้ว

ระบุว่า ควรเป็นช่วงเวลา 23.00 น. - 03.00 น., ร้อยละ 5.30
ระบุว่า ควรเป็นช่วงเวลา 23.00 น. - 05.00 น. และร้อยละ 16.89
ระบุว่า ควรเป็นช่วงเวลาอื่นๆ

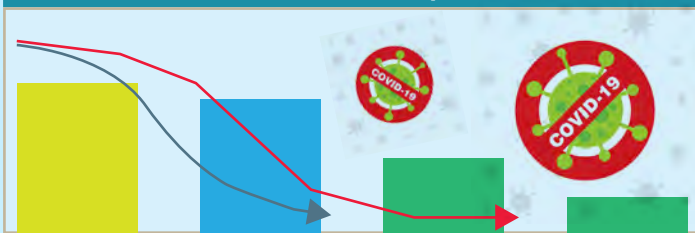
สำหรับความคิดเห็นของประชาชนต่อรัฐบาลว่าควร
อนุญาตให้ ผับ บาร์ ร้านเหล้า เปิดให้บริการ พบว่า ส่วนใหญ่
ร้อยละ 78.87 ระบุว่า ยังไม่ควรอนุญาตให้เปิด เพราะผับ บาร์
ร้านเหล้า ถือเป็นแหล่งมั่วสุม แออัด ประชาชนบางกลุ่มยังไม่ให้
ความร่วมมือ เกรงว่าการกลับมารวมตัวกันของประชาชน อาจ
ทำให้เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด-19 รอบ 2

รองลงมา ร้อยละ 18.03 ระบุว่า ควรอนุญาตให้เปิดได้
แล้ว เพราะผู้ประกอบการผับ บาร์ ร้านเหล้า ขาดรายได้
พนักงานตกงานมากขึ้น และควรมีมาตรการที่เข้มงวดในการ
ป้องกันที่จะไม่ก่อให้เกิดการแพร่ระบาดรอบ 2 และร้อยละ 3.10
ระบุว่า ไม่ตอบ/ไม่ทราบ/ไม่สนใจ

ท้ายที่สุด เมื่อถามถึงการให้ความสำคัญระหว่าง
เสรีภาพกับสุขภาพ พบว่า ส่วนใหญ่ ร้อยละ 83.80 ระบุว่า
เลือกสุขภาพที่ปลอดภัยจากการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19
แม้ว่าจะต้องถูกจำกัดเสรีภาพบ้างก็ตาม เพราะถ้าประชาชน
สุขภาพดี ทำให้ไม่เกิดการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด - 19 รอบ 2 ขึ้น
และเสรีภาพก็จะได้กลับมาในการดำรงชีวิต

รองลงมา ร้อยละ 12.87 ระบุว่า เลือกเสรีภาพในการ
ดำเนินชีวิต แม้ว่าจะต้องเสี่ยงกับการแพร่ระบาดของไวรัสโควิด
- 19 เพราะ อยากมีอิสระในการเดินทาง ประกอบอาชีพเหมือน
เดิม และประชาชนส่วนใหญ่มีการดูแลและรับผิดชอบต่อตัวเองมาก
ขึ้น, ร้อยละ 2.86 ระบุว่า อะไรก็ได้แล้วแต่รัฐบาลจะเห็นสมควร
เพราะ ทั้ง 2 สิ่งมีความสำคัญเท่ากัน ต้องทำควบคู่กันไป และ
ร้อยละ 0.47 ระบุว่า ไม่ตอบ/ไม่ทราบ/ไม่สนใจ

โควิดพ่นพิษ เศรษฐกิจทรุดยาว 9 เดือน

แม้จะมีมาตรการเยียวยาแก่ทุกภาคส่วนของสังคม และ
มีการช่วยเหลือกันในระดับประชาชนต่อประชาชน แต่การถดถอย
ทางเศรษฐกิจของทั้งประเทศก็เป็นสิ่งที่หลีกเลี่ยงไม่ได้ เมื่อวันที่
6 พฤษภาคม พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีได้
กล่าววว่า

“เราคาดการณ์ว่าสถานการณ์ทางด้านเศรษฐกิจของ
เราคงจะมีผลกระทบไปอีกนานพอสมควร คงไม่ใช่แค่ 3 เดือน
อาจถึง 6 เดือน 9 เดือน ซึ่งต้องเตรียมมาตรการไว้รองรับใน
โอกาสต่อไปด้วย ขณะเดียวกันผมได้เน้นย้ำในสิ่งที่เราค่อนข้าง

จะชินแล้ว คือการใช้ new normal วิธีชีวิตปกติแบบใหม่ คือให้
ความสำคัญกับเรื่องสุขภาพ วิธีชีวิตทุกคนต้องเปลี่ยนแปลงไป
หลังสถานการณ์โควิด-19 ได้ลดระดับความรุนแรงลง ฉะนั้น ต้องมี
การวางแผนอนาคตไว้ด้วย ผมได้ใช้เวลาเสาร์-อาทิตย์หรือ
วันหยุดราชการไปตรวจเยี่ยมพูดคุยกับเขา พบปะฟังปัญหา
โดยตรง ทั้งนี้ เพื่อนำมาขับเคลื่อนใน ครม. เพื่อที่จะไปดูแลเขา
ให้มากยิ่งขึ้น ตรงนี้ต้องขอเวลาเพราะหลายอย่างต้องใช้งบประมาณ
และหลายอย่างติดข้อกฎหมายหลายตัว ต้องใช้เวลา
ผมในการแก้ปัญหา ผมจะเดินหน้าไปพบปะเรื่อยๆ”

พียโควิด-19 ทำลูกจ้างกว่า 1 ล้านตกงาน

วันที่ 10 พฤษภาคม 2563 กระทรวงแรงงาน รายงาน
ผลกระทบจากไวรัสโควิด-19 ทำให้มีลูกจ้างผู้ประกันตนตาม
มาตรา 33 ถูกเลิกจ้าง หรือลาออกจากงาน ขึ้นทะเบียนขอใช้
สิทธิประโยชน์กรณีว่างงานผ่านระบบออนไลน์เว็บไซต์
<https://empui.doe.go.th> กับกรมการจัดหางาน รวมทั้งมีคน
ตกงานเข้าไปแจ้งลงทะเบียนขอใช้สิทธิว่างงานที่ศูนย์สมารถ
จ๊อบเซ็นเตอร์ในกระทรวงแรงงาน สำนักงานจัดหางานเขต
พื้นที่ใน กทม. และในต่างจังหวัดมากขึ้น

ตั้งแต่ช่วงต้นปี ที่หลายสถานประกอบการเริ่มปิดกิจการ
เลิกจ้าง ในเดือน มกราคม มียอดขึ้นทะเบียน 74,775 คน,
กุมภาพันธ์ 84,117 คน, มีนาคม ขยับสูงขึ้น 144,861 และเดือน
เมษายน ยอดทะลักสูงสุด 267,351 คน รวมยอดตกงาน 5 เดือน
571,104 คน

ทั้งนี้ ในกรณีที่นายจ้างปิดกิจการและเลิกจ้าง ลูกจ้าง
จะได้รับเงินชดเชยจากนายจ้างตาม พ.ร.บ.คุ้มครองแรงงาน
และรับเงินสิทธิประโยชน์ทดแทนกรณีว่างงานจากกองทุน
ประกันสังคมร้อยละ 70 ของค่าจ้างจนกว่าจะได้งานใหม่ แต่ไม่
เกิน 200 วัน หากลาออกเองได้ร้อยละ 45 ของค่าจ้าง ไม่เกิน
90 วัน ซึ่งเป็นคนละครึ่งกับที่นายจ้างหยุดกิจการชั่วคราวและ
ให้ลูกจ้างหยุดงานเนื่องจากเหตุสุดวิสัยหรือโควิด-19 ลูกจ้างจะ
ได้รับสิทธิกรณีว่างงานร้อยละ 62 เป็นเวลาไม่เกิน 90 วัน ขณะนี้
มีผู้ขอใช้สิทธิกว่า 1 ล้านคน

รัฐแบ่ง 66 ล้านคนเป็น 8 กลุ่ม เพื่อการเยียวยา

เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2563 นายลวรณ แสงสนิท
ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังและโฆษกกระทรวง
การคลัง แถลงถึงมาตรการช่วยเหลือเยียวยาประชาชนที่ได้รับ
ผลกระทบจากโควิด-19 ว่า รัฐได้ออกมาตรการเยียวยาไปแล้ว
ถึงสี่กลุ่ม มีจำนวนทั้งสิ้นประมาณ 40 ล้านคน คือ

- **กลุ่มที่ 1 กลุ่มของแรงงานในระบบ** ซึ่งมีอยู่ประมาณ
11 ล้านคน ที่ทางสำนักงานประกันสังคมดูแลให้อยู่
- **กลุ่มที่ 2 กลุ่มแรงงานอิสระ** ที่กระทรวงการคลังรับมา

ดำเนินการในโครงการ “เราไม่ทิ้งกัน” ที่เยียวยาเงิน 5,000 บาท 3 เดือน ซึ่งได้ดำเนินการมาถึงโค้งสุดท้ายแล้ว โดยมีผู้ผ่านเกณฑ์ 15 ล้านคน

- **กลุ่มที่ 3 กลุ่มเกษตรกร** ซึ่งมีประมาณ 10 ล้านคนและกระทรวงเกษตรได้ดำเนินการแล้ว เริ่มต้นไปเมื่อวานนี้ ซึ่งจะได้รับครอบครัวละ 5,000 บาท เช่นเดียวกัน

- **กลุ่มที่ 4 กลุ่มที่เป็นเจ้าหน้าที่ในหน่วยงานของรัฐ** ทั้งข้าราชการและพนักงานรัฐวิสาหกิจหรือจะเป็นหน่วยงานของราชการท้องถิ่น ซึ่งมีประมาณ 3 ล้านคน รัฐบาลดูแลโดยทุกวันนี้ยังไม่มีมาตรการลดวันหรือลดเงินเดือน

แต่ยังมีกลุ่มที่ยังเข้าไม่ถึงการช่วยเหลือมาตรการของภาครัฐอีกหากกลุ่ม คือ

- **กลุ่มที่ 5 กลุ่มเปราะบาง** ซึ่งประกอบด้วย เด็กแรกเกิด ผู้สูงอายุ และกลุ่มคนพิการ ซึ่งมีอยู่ประมาณ 13 ล้านคน กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กำลังเสนอมาตรการเพื่อการดูแลกลุ่มนี้อยู่

- **กลุ่มที่ 6 กลุ่มผู้มีรายได้น้อย** มีทั้งหมด 14.6 ล้านคน แต่หากหักจำนวนการเยียวยาที่ไม่ซ้ำซ้อนกับกลุ่มอื่นๆ จะเหลือกลุ่มนี้เพียง 2.4 ล้านคน

- **กลุ่มที่ 7 กลุ่มที่ลงทะเบียนไม่สำเร็จ** ซึ่งมาร้องเรียนกันมากในช่วงที่ผ่านมาถือเป็นกลุ่มใหญ่ประมาณ 1.7 ล้านคน ซึ่งกระทรวงการคลังมีนโยบายชัดเจนที่จะกลับมาดูแลให้ใหม่ โดยสามารถไปดูได้ที่ธนาคารของรัฐทุกแห่ง เพราะที่กรมประชาสัมพันธ์ ปิดแล้ว

- **กลุ่มที่ 8 เป็นกลุ่มที่ได้รับผลกระทบทางสังคมกรณีฉุกเฉิน** ประมาณ 1 ล้านคน ซึ่งทางกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์มีมาตรการรองรับไว้แล้ว

ซึ่งทั้งหมดนี้ต้องดูไม่ให้เกิดการซ้ำซ้อนกัน ซึ่งรวมแล้วจะมีคนที่ภาครัฐจะต้องดูแลประมาณ 66 ล้านคน ซึ่งทุกกลุ่มมีมาตรการดูแลไว้หมดแล้ว

นอกจากนี้รัฐบาลยังช่วยลดค่าใช้จ่ายของประชาชนในช่วงวิกฤติในหลายๆ ด้าน ในทุกมิติ และถ้ายังไม่พอ รัฐบาลก็ได้เตรียมสินเชื่อฉุกเฉินเอาไว้ด้วย วงเงิน 4 หมื่นล้านบาท สามารถกู้ได้โดยที่ไม่จำเป็นต้องมีหลักประกัน ที่ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ (ธ.ก.ส.) และยังมีสินเชื่อพิเศษอีกก่อนหนึ่งก็คือวงเงินประมาณ 50,000 บาทต่อคน นอกจากนี้ ยังมีแรงจูงใจให้ผู้ประกอบการหากยังรักษาระดับการจ้างงานเอาไว้เหมือนเดิมในช่วงเมษายน พฤษภาคม มิถุนายน ก็สามารถนำค่าใช้จ่ายไปหักการเสียภาษีได้ 3 เท่า และยืดเวลาการเสียภาษีนิติบุคคลด้วย

นอกจากนี้ธนาคารแห่งประเทศไทยเตรียมเงินให้ 500 ล้านของ soft loan ที่จะให้กลุ่มธุรกิจต่างๆ ส่วน SME ก็จะมีอีกมาตรการหนึ่งมาดูแลเร็วๆ นี้

มติ คสช. ให้ต่างดาว 3 ชาติดำรงตำแหน่งได้ถึง 31 พ.ค.

วันที่ 5 พฤษภาคม 2563 คณะรัฐมนตรี (ครม.) เห็นชอบตามที่กระทรวงแรงงาน เสนอขอให้แรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานตามข้อตกลงที่รัฐบาลไทย ที่ได้ลงนามกับรัฐบาลประเทศคูเวต สามารถอยู่ต่อไปได้จนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม

เรื่องนี้ สืบเนื่องจาก ครม. มีมติเมื่อวันที่ 31 มีนาคม 2563 ผ่อนผันให้คนต่างด้าวสัญชาติกัมพูชา ลาว และเมียนมาร์ ตามประกาศกระทรวงมหาดไทย อยู่ในราชอาณาจักร และทำงานไปจนถึงวันที่ 30 เมษายน 2563 แต่มีการขยายเวลาประกาศสถานการณ์ฉุกเฉินในทุกเขตท้องที่ทั่วราชอาณาจักร ไปจนถึงวันที่ 31 พฤษภาคม 2563 รวมทั้งมีการออกประกาศหรือคำสั่งตามมาตราการจำกัดการเคลื่อนย้ายแรงงาน การควบคุมการเดินทางข้ามเขตพื้นที่จังหวัด รวมถึงการระงับการเข้าออกราชอาณาจักรยังมีผลบังคับใช้ทำให้คนต่างด้าวดังกล่าวไม่สามารถเดินทางกลับประเทศต้นทางได้ อีกทั้งบางสถานประกอบการยังมีความจำเป็นต้องใช้คนต่างด้าวในการทำงานต่อไป

วุฒิสมาชิก บริจาค 12 ล้านบาทโควิด-19

เมื่อวันที่ 11 พฤษภาคม 2563 สำนักเลขาธิการวุฒิสภา รวบรวมการบริจาคเงินจากวุฒิสมาชิก จำนวน 241 คน เพื่อใช้ในการแก้ปัญหาวิกฤตการณ์โควิด-19 เป็นจำนวนเงินทั้งสิ้น 12,360,220 บาท ในจำนวนนี้เงินจำนวน 10 ล้านบาท บริจาคเข้ากองทุนชดเชยพัฒนาสู่ภัยโควิด-19 มูลนิธิชัยพัฒนา ส่วนเงินที่เหลือจำนวน 2,360,220 บาท มอบหมายให้กรมการวิสามัญกิจการวุฒิสภา พิจารณาดำเนินการบริหารต่อไป

อย่างไรก็ตาม ก่อนหน้านี้นักงานเลขาธิการวุฒิสภา ได้ขอความร่วมมือวุฒิสภาร่วมบริจาคตามความสมัครใจ ขั้นต่ำจำนวนท่านละ 5 หมื่นบาท โดยหักจากเงินเดือนและเงินประจำตำแหน่งประจำเดือนเมษายน ปรากฏว่า มี ส.ว. จำนวน 6 คน ที่บริจาคเงินคนละ 1 แสนบาท ประกอบด้วย 1. นายพรเพชร วิชิตชลชัย ประธานวุฒิสภา 2. นายเสรี สุวรรณภานนท์ 3. นางพิกุลแก้ว ไกรฤกษ์ 4. นายภูติสถ์ จันทร์ศรีขวลา วุฒิสภา 5. นายวิสุทธิ์ ศรีสุพรรณ 6. นายอุปกิต ปางจริยางกูร และ นายเฉลา พวงมาลัย บริจาค 1 หมื่นบาท

ส่วนอีก 6 ผู้บัญชาการเหล่าทัพ ที่ดำรงตำแหน่ง วุฒิสภา โดยตำแหน่ง ที่ไม่ได้ร่วมบริจาคครั้งนี้ เนื่องจาก ประกาศไม่รับเงินเดือนวุฒิสภาตั้งแต่เดือนกุมภาพันธ์ 2563 ไป จนถึงเกษียณราชการวันที่ 30 กันยายน 2563

ทูตสหรัฐฯ ข้องใจไทยขยาย พ.ร.ก.ฉุกเฉิน

เมื่อวันที่ 27 พฤษภาคม 2563 นายไมเคิล จอร์จ ดีซอมเบร (H.E. Mr. Michael George DeSombre) เอกอัครราชทูต สหรัฐอเมริกาประจำประเทศไทยได้เข้าพบ นายวิษณุ เครืองาม รองนายกรัฐมนตรี ที่ทำเนียบรัฐบาล ในการสนทนาช่วงหนึ่ง ทูตสหรัฐฯ ได้สอบถามถึงการขยายเวลาประกาศใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ซึ่งนายวิษณุได้อธิบายว่ามี 2 เหตุผล 2 ข้อ คือ

1. หากไม่ใช่ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ก็จะต้องใช้ พ.ร.บ.โรคติดต่อ ซึ่งเท่ากับว่ารัฐบาลไม่มีอำนาจใดๆ เลย และจะทำให้เกิด มาตรฐาน ใน 77 จังหวัดทั่วประเทศไทย การใช้ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน ทำให้เกิดมาตรฐานเดียวกันทั่วประเทศ

2. การที่ผู้ว่าราชการจังหวัดจะใช้อำนาจหน้าที่ในการ ดำเนินการใดๆ เช่น ปิดสถานที่ต่างๆ จะส่งผลกระทบต่อประเทศ อาจจะทำให้ประชาชนตกงานและขาดรายได้ ดังนั้นการประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉิน จะทำให้รัฐบาลสามารถเข้าไปเยียวยาประชาชน ที่รับผลกระทบได้ และยังทำให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเกิดความเชื่อมั่นในการปฏิบัติหน้าที่

ก่อนหน้านี้แม้จะมีการระบาดของโควิด-19 สหรัฐอเมริกา ได้ให้การช่วยเหลือด้านสาธารณสุขในภาวะฉุกเฉินและด้าน มนุษยธรรม มูลค่าประมาณ 18.3 ล้านดอลลาร์สหรัฐฯแก่ประเทศ สมาชิกอาเซียน ซึ่งในส่วนของประเทศไทย รัฐบาลสหรัฐฯ ระบุว่า ได้จัดสรรงบประมาณเร่งด่วนเป็นจำนวนเงินประมาณ 1.2 ล้านดอลลาร์ ผ่านกระทรวงการต่างประเทศ หน่วยงานเพื่อการ พัฒนาระหว่างประเทศสหรัฐฯ หรือ USAID และศูนย์ควบคุมและ ป้องกันโรคติดต่อสหรัฐฯ หรือ CDC โดยงบประมาณดังกล่าวนี้ ถูกส่งต่อให้รัฐบาลไทยเพื่อเตรียมระบบห้องทดลองทาง การแพทย์ และการตั้งระบบสังเกตการณ์เพื่อระบุนหาการติดเชื้อ รวมทั้งสนับสนุนการทำงานของผู้เชี่ยวชาญ ในการเตรียมตัว ป้องกัน ควบคุม และการสื่อสารเกี่ยวกับความเสี่ยงของโรคและอื่นๆ

และท่านทูตสหรัฐฯ ได้เขียนบทความชื่นชมการควบคุม การแพร่ระบาดของโรคของประเทศไทย ที่สามารถควบคุมการแพร่ ระบาดได้เป็นอย่างดี

เลื่อนใช้ พ.ร.บ. คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล ครบทุกหมวดไปอีก 1 ปี

เมื่อวันที่ 12 พฤษภาคม 2563 ที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) รับทราบข้อเสนอของกระทรวงดิจิทัลเพื่อเศรษฐกิจและ สังคม ให้เลื่อนการประกาศใช้พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูล ส่วนบุคคล พ.ศ. 2562 ครบทุกหมวดออกไปเป็นเวลา 1 ปี ด้วย เหตุผลว่า เพื่อบรรเทาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นกับหน่วยงาน ภาครัฐ เอกชนและประชาชน เนื่องจากหากมีการบังคับใช้ตาม กำหนดเวลาเดิมในขณะที่ทุกภาคส่วนยังไม่พร้อม อาจทำให้เกิดการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎหมายได้โดยไม่ตั้งใจ รวมทั้ง อาจเป็นช่องทางให้ผู้ทุจริตแสวงหาผลประโยชน์โดยมิชอบ

นอกจากนี้ผลกระทบจากการแพร่ระบาดของโรค โควิด-19 ทำให้ภาคเอกชนไม่ว่าขนาดใหญ่ ขนาดกลาง และ ขนาดเล็ก เกิดปัญหาสภาพคล่องในการลงทุนเพื่อปรับปรุง กระบวนการ ระบบสารสนเทศ และการจัดหาหรือจัดอบรม บุคลากรที่มีความรู้ความสามารถด้านการคุ้มครองข้อมูลส่วน บุคคลให้มีความพร้อมปฏิบัติตามกฎหมาย การเลื่อนบังคับใช้ กฎหมายจึงเอื้อต่อภาคเอกชนให้มีเวลาได้เตรียมความพร้อม อย่างเหมาะสม

พระราชบัญญัติคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล บางหมวดที่ จะมีผลบังคับใช้วันที่ 27 พฤษภาคม 2563 ได้แก่ หมวด 2 การ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล หมวด 3 สิทธิเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล หมวด 5 การร้องเรียน หมวด 6 ความรับผิดชอบทางแพ่ง หมวด 7 บทกำหนดโทษ และความในมาตรา 95 และมาตรา 96

ขณะนี้ทางกระทรวงดิจิทัลฯ ได้ดำเนินการสรรหา ประธานกรรมการและกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคลแล้ว โดยอยู่ระหว่างการนำเสนอรายชื่อ บุคคลต่อคณะรัฐมนตรี และอยู่ในขั้นตอนการจัดทำกฎหมาย ลำดับรอง เช่น 1) การบริหารจัดการสำนักงานคณะกรรมการ คุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล 2) การเก็บรวบรวม ใช้ หรือเปิดเผย ข้อมูลส่วนบุคคล 3) การส่งหรือโอนข้อมูลส่วนบุคคลไปยังต่าง ประเทศ 4) สิทธิเจ้าของข้อมูลส่วนบุคคล 5) หน้าที่ควบคุม ข้อมูลส่วนบุคคล และผู้ประมวลผลข้อมูลส่วนบุคคล และ 6) การ ร้องเรียนและโทษปรับทางปกครอง

ครม.เห็นชอบร่าง พ.ร.บ.เข้าชื่อเสนอกฎหมาย

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 คณะรัฐมนตรี (ครม.) มีมติเห็นชอบร่าง พ.ร.บ.การเข้าชื่อเสนอกฎหมาย พ.ศ. โดย เป็นการปรับปรุง พ.ร.บ.เพื่ออำนวยความสะดวกแก่ประชาชนมี

กลไกช่วยเหลือประชาชนให้สามารถจัดทำและเสนอร่างกฎหมายได้ โดยเป็นร่างกฎหมายที่ตราขึ้นตามหมวด 16 การปฏิรูปประเทศ ซึ่งสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติในการบริหารราชการแผ่นดิน

ทั้งนี้ สำคัญเป็นการปรับปรุงหลักเกณฑ์ และวิธีการเกี่ยวกับการเข้าชื่อเสนอกฎหมายของประชาชน และการจัดทำร่างกฎหมาย มีการกำหนดให้ต้องมีผู้มิลิทธิเลือกตั้งจำนวนไม่น้อยกว่า 10,000 คน ในการเข้าชื่อเสนอร่าง พ.ร.บ. และไม่น้อยกว่า 50,000 คน ในการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม และการเข้าชื่อเสนอร่างรัฐธรรมนูญแก้ไขเพิ่มเติม ที่มีผลเป็นการเปลี่ยนแปลงการปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข หรือการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของรัฐจะกระทำมิได้ เป็นต้น ซึ่งร่าง พ.ร.บ.ดังกล่าวจะส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในทางการเมืองการปกครองด้วยวิธีการเข้าชื่อเพื่อเสนอกฎหมายมากยิ่งขึ้น สะท้อนความเป็นพลเมืองในระบอบประชาธิปไตยอีกด้วย

ตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาข้อดี-ข้อเสีย เข้าร่วม CPTPP

ข้อดี : ข้อเสีย CPTPP?

เมื่อวันที่ 26 พฤษภาคม 2563 ในที่ประชุมคณะรัฐมนตรี (ครม.) พล.อ.ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงกลาโหม ได้หยิบยกประเด็นการพิจารณาเรื่องการเจรจาการเข้าร่วมความตกลงหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก (CPTPP) ขึ้นมา ซึ่งนายกรัฐมนตรีได้เน้นย้ำว่า เวลานี้ไทยยังอยู่ในขั้นตอนว่าจะไปเจรจาหรือไม่ แต่สิ่งสำคัญคือต้องให้ทุกภาคส่วนมีส่วนร่วม จะได้เข้าใจข้อมูลทุกด้านและหาข้อสรุปที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศที่สุด โดยจะมีการประสานไปยังฝ่ายนิติบัญญัติให้มีการตั้งกรรมาธิการวิสามัญพิจารณาข้อดี-ข้อเสีย เปิดกว้างให้ผู้แทนประชาชนได้แสดงความคิดเห็นกันอย่างเต็มที่

ก่อนหน้านี้มีข่าวว่ากระทรวงพาณิชย์จะเสนอคณะรัฐมนตรีให้พิจารณาให้ประเทศไทยเข้าร่วมเจรจาความตกลง CPTPP (Comprehensive and Progressive Agreement for Trans-Pacific Partnership) มีการเสนอความเห็นด้วยจากภาคประชาสังคมจนทำให้กระทรวงพาณิชย์ได้ถอนเรื่องนี้ออกไป

CPTPP มีชื่อในภาษาไทยว่า ข้อตกลงความเข้าใจและความคืบหน้าเพื่อหุ้นส่วนข้ามแปซิฟิก คือข้อตกลงที่ครอบคลุมและก้าวหน้าสำหรับหุ้นส่วนทางเศรษฐกิจภาคพื้นแปซิฟิก โดยเป็นความตกลงทางการค้าเสรีที่ครอบคลุมในเรื่องการค้า การบริการและการลงทุน เพื่อสร้างมาตรฐานและกฎระเบียบร่วมกันระหว่างประเทศสมาชิก ทั้งด้านการคุ้มครองทรัพย์สินทางปัญญา มาตรฐานแรงงาน กฎหมายสิ่งแวดล้อม รวมถึงกลไกแก้ไขข้อพิพาทระหว่างรัฐบาล และนักลงทุนต่างชาติ

ปัจจุบันมีประเทศสมาชิกรวม 11 ประเทศ คือ ญี่ปุ่น แคนาดา เม็กซิโก เปรู ชิลี ออสเตรเลีย นิวซีแลนด์ สิงคโปร์ มาเลเซีย บรูไน และเวียดนาม มีขนาดพื้นที่เศรษฐกิจประมาณ 13 เปอร์เซ็นต์ของโลก โดยสหรัฐฯ ได้ถอนตัวออกไป

ประเด็นที่มีการพูดถึงและมีผู้คัดค้านอย่างมากในกรณีที่ไทยจะเข้าร่วมข้อตกลงนี้คือเรื่องการแก้ไขกฎหมายด้านการเกษตรกรรม ที่อาจจะทำให้เกษตรกรไม่สามารถจะเก็บเมล็ดพันธุ์ไว้เพาะปลูกเองได้ จะต้องซื้อผ่านบริษัทอุตสาหกรรมเท่านั้น

อีกประเด็นคือการซื้อขายสินค้าและบริการของภาครัฐไม่สามารถสนับสนุนอุดหนุนโดยเลือกปฏิบัติได้ ต้องเป็นไปตามกลไกราคาตลาด

ส่วนประเด็นอื่นๆ เช่น การปรับค่าเดือนบนสลากเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ การลงทุนแบบไม่จำเป็นต้องเข้าลงทุนโดยตรง แต่เป็นการลงทุนผ่านการถือหุ้น

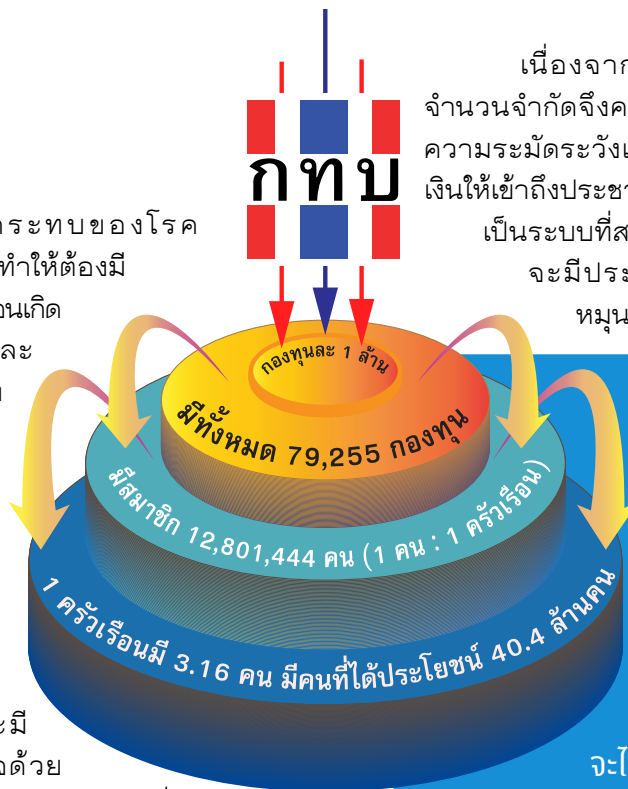
สุวิทย์ คุณกิตติ
นักวิชาการอิสระ

จดหมายเปิดผนึกถึงนายกรัฐมนตรี ข้อเสนอโครงการกระตุ้น และฟื้นฟูเศรษฐกิจ ระยะสั้น และระยะกลาง

จากปัญหาผลกระทบของโรคระบาดไวรัสโควิด-19 จนทำให้ต้องมีการปิดประเทศและปิดเมือง จนเกิดผลกระทบต่อประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศอย่างรุนแรง โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชาชนในระดับฐานรากซึ่งส่วนใหญ่เป็นเกษตรกรซึ่งได้รับผลกระทบจากภัยแล้งอย่างต่อเนื่องมาเป็นลำดับก่อนการระบาดของไวรัสโควิด-19

แม้ว่ารัฐบาลจะมีนโยบายกระตุ้นเศรษฐกิจด้วยงบประมาณเป็นจำนวนมากอย่างต่อเนื่องมาหลายครั้ง ก่อนหน้าที่จะมีการระบาดของไวรัสโควิด-19 แล้วก็ตาม ก็ยังไม่สามารถทำให้สภาพเศรษฐกิจฟื้นตัวได้ ส่งผลถึงการจืดจางรายได้ที่ไม่เป็นไปตามเป้าหมาย ทำให้เกิดข้อจำกัดในการตั้งงบประมาณรายจ่ายประจำและงบฉุกเฉินเพื่อการฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจ จำเป็นต้องกู้เงินเป็นจำนวนมาก

หากการใช้งบดังกล่าวไม่สามารถฟื้นฟูและกระตุ้นเศรษฐกิจได้ตามเป้าหมายนอกจากจะส่งผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชนและเศรษฐกิจของประเทศชาติในภาพรวมแล้วยังจะกลายเป็นภาระของประเทศชาติและประชาชนในวันข้างหน้าด้วย

เนื่องจากจำนวนเงินในการกระตุ้นเศรษฐกิจมีจำนวนจำกัดจึงควรใช้จ่ายอย่างมีประสิทธิภาพที่ชัดเจนด้วยความระมัดระวังแต่รวดเร็วและให้มีการกระจายของเม็ดเงินให้เข้าถึงประชาชนส่วนใหญ่อย่างทั่วถึงมากที่สุด อย่างเป็นระบบที่สามารถตรวจสอบได้ ที่สำคัญเงินนั้นควรมีประชาชนร่วมกันรับผิดชอบและเป็นเงินหมุนเวียนอยู่ในระบบตลอดไป

จึงขอเสนอให้รัฐบาลจัดสรรเงินเพิ่มทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง กองทุนละ 1 ล้านบาท จำนวน 79,255 กองทุน ซึ่งมีสมาชิก 12,801,444 คน ซึ่งโดยเฉลี่ย 1 คนต่อ 1 ครวี่เรือน และถ้าคิดเป็นจำนวนคนที่จะได้รับประโยชน์ถึงครวี่เรือน ตามตัวเลข

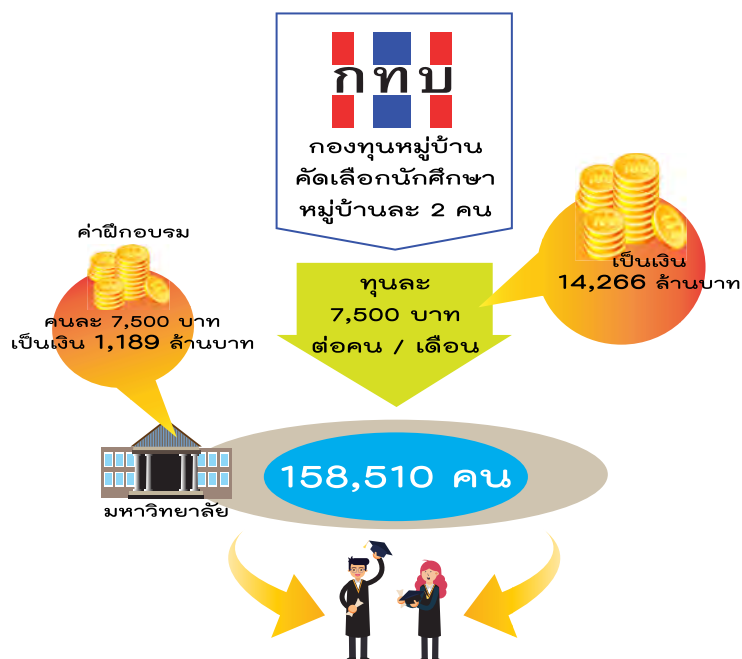
ของสำนักงานสถิติแห่งชาติ พบว่ามีจำนวนประชากรเฉลี่ยครวี่เรือนละ 3.16 คน ดังนั้นผู้ที่ได้รับประโยชน์จากการเพิ่มทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านคิดเป็นจำนวน 40.4 ล้านคนโดยประมาณ ซึ่งจะได้กู้ยืมเพื่อนำเงินไปใช้จ่ายในกรณีฉุกเฉินรวมทั้งสามารถนำเงินไปลงทุนในการฟื้นฟูอาชีพระหว่างการพักชำระหนี้ต่อยอดกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองของธนาคารออมสิน ธกส. และกรุงไทย

การเพิ่มทุนนี้รัฐบาลสามารถดำเนินการได้ทันที โดยการโอนเงินเข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยตรง เบ็ดเงินจำนวนเกือบ 80,000 ล้าน บาท สามารถกระจายออกไปถึงมือสมาชิกระดับฐานรากอย่างทั่วถึง โดยไม่มีการชักหัวคิว อันเป็นการทุจริตประทุพทุฒิมิชอบที่สาธารณชน

เป็นห่วง เพราะไม่ต้องผ่านระบบราชการที่ทำให้ต้องชักช้าและเสียเวลา สามารถส่งเงินไปถึงบัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ที่กระจายกันอยู่ทั่วประเทศได้ภายในวันเดียว คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถบริหารจัดการและปล่อยกู้ให้สมาชิกอย่างทั่วถึงภายในระยะเวลาไม่เกินสองอาทิตย์ เป็นการช่วยเหลือบรรเทาทุกข์ของชาวบ้านที่กำลังเดือดร้อนและเกษตรกรกำลังเข้าสู่ฤดูกาลเพาะปลูกการใช้เงินก็จะเกิดขึ้นในทันทีที่มีเม็ดเงินหมุนเวียนอยู่ในระบบช่วยกระตุ้นเศรษฐกิจของประเทศจำนวน 80,000 ล้านบาทภายในระยะเวลาไม่เกินสองอาทิตย์ ความเร็วของการอัดฉีดเงินเข้าสู่ระบบจะทำให้การเวียนของเงิน หมุนได้หลายรอบมากกว่าปกติ

นอกจากนี้การดำเนินการดังกล่าวข้างต้นสามารถทำความเข้าใจกับการให้ส่วนราชการต่างๆ เสนอโครงการซึ่งส่วนใหญ่ต้องใช้เวลาในการพิจารณา เมื่ออนุมัติมาแล้วต้องใช้เวลาในการจัดซื้อจัดจ้างกว่าจะมีการดำเนินการแล้วเสร็จก็ใช้เวลาหลายเดือนจะต้องมีการตรวจการจ้างก่อนจึงสามารถอนุมัติให้จ่ายเงินได้

ดังนั้นเพื่อให้เกิดความโปร่งใสและให้มีการตรวจสอบ รัฐบาลควรมอบหมายให้สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จัดทำ"โครงการบัณฑิตอาสาเพื่อพัฒนาชุมชน" ร่วมกับมหาวิทยาลัยต่างๆ ทั่วประเทศ จัดทำหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต ด้านการวางแผนพัฒนาและการบริหารจัดการชุมชนโดยให้ครอบคลุมทุกด้าน รวมทั้งการเงินและการประกอบอาชีพอิสระ นอกจากนั้นยังสามารถให้มหาวิทยาลัยและบัณฑิตอาสาเหล่านี้ติดตามตรวจสอบประเมินผลโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจและการดำเนินการของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองซึ่งไม่ได้มีการติดตามตรวจสอบมากกว่า 10 ปีแล้ว รวมทั้งปีนี้ครบรอบ 10 ปี ที่สำนักงานสถิติแห่งชาติต้องทำการสำรวจสำมะโนประชากรรอบใหม่ด้วย

โดยมอบหมายให้กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองคัดเลือกนักศึกษาที่จบการศึกษาและยังว่างงาน จำนวน 2 คน เพื่อรับทุนการศึกษาเป็นเวลา 1 ปี ทุนละ 7,500 บาทต่อเดือน จำนวน 158,510 คน เป็นเงินทุนการศึกษา 14,266 ล้านบาท จัดงบประมาณหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตให้กับมหาวิทยาลัยที่เข้าร่วม โครงการ คนละ 7,500 บาท รวมเป็นเงิน 1,189 ล้านบาท หลังจากผ่านการฝึกอบรมพื้นฐานแล้ว บัณฑิตอาสาเหล่านี้จะเข้าไปทำงานในหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ตัวเองได้รับคัดเลือกมาเมื่อจบการศึกษาก็จะมี ทักษะ ในการวางแผนและพัฒนา หมู่บ้านและชุมชนเมือง จากข้อมูลพื้นฐาน ความรู้ ความเข้าใจและความต้องการของหมู่บ้านและชุมชนนั้นๆ สามารถจัดทำแผนพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งการจัดทำรายงานการประเมินผลโครงการกระตุ้นเศรษฐกิจของรัฐบาลและการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตลอดจนสามารถใช้ผลการประเมินและข้อมูลต่างๆ เพื่อการสร้างงานสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับตนเองได้อีกด้วย ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวถือเป็นการเพิ่มทักษะ (Up skill) ให้กับบัณฑิตจบใหม่ และยังเป็นการชะลอบัณฑิตจบใหม่ออกสู่ตลาดแรงงานซึ่งมีแนวโน้มว่าจะตกงาน นอกจากนี้ยังเป็นการเปิดโอกาสและสร้างโอกาสให้บัณฑิตจบใหม่เหล่านี้มีมุมมองในการพัฒนางานและอาชีพในชุมชนของตนเองเพื่อนำไปสู่การสร้างงานและอาชีพในชุมชนต่อไป

สำหรับการลงทุนขนาดใหญ่เพื่อการกระตุ้นเศรษฐกิจระยะกลางควรเน้นโครงสร้างพื้นฐานที่จะสร้างความมั่นคง สร้างงาน สร้างอาชีพ สร้างรายได้ เพื่อแก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำแบบยั่งยืนให้กับประชาชนส่วนใหญ่ของประเทศ

รัฐบาลควรให้ความสำคัญกับ”โครงการพัฒนาระบบชลประทานและการบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวม” โดยการน้อมนำแนวพระราชดำริที่ในหลวงรัชกาลที่ ๑ ได้ทรงพระราชทานไว้ในเรื่องน้ำ และได้ทรงทำเป็นตัวอย่างไว้อย่างครบถ้วนตามศูนย์ศึกษา เพื่อพัฒนาฯ และโครงการต่างๆ มาบูรณาการเพื่อให้สามารถบริหารจัดการน้ำแบบองค์รวมได้ เช่น “โครงการผันน้ำแม่ยมมาเติมเขื่อนภูมิพล” เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและขยายพื้นที่การเพาะปลูกในลุ่มน้ำเจ้าพระยา “โครงการโขง เลย์ ซิ มูล” และ “โครงการนำร่องในการแก้ไขปัญหาภัยแล้งในภาคอีสานตอนบนจำนวน 19 โครงการ” ที่จะแก้ไขปัญหาความแห้งแล้งในภาคอีสาน “โครงการผันน้ำจากเขื่อนรัชชประภาและแก้ไขปัญหาภัยแล้งในจังหวัดกระบี่ พังงาและภูเก็ต” รวมทั้ง “โครงการผันน้ำเพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งของจังหวัดเพชรบุรีและประจวบคีรีขันธ์” ที่ได้มีการศึกษาออกแบบโดยกรมชลประทานและกรมทรัพยากรน้ำ ไว้เสร็จสิ้นแล้ว สามารถดำเนินการก่อสร้างได้เลยหลายโครงการ โครงการเหล่านี้จะช่วยฟื้นฟูเศรษฐกิจ แก้ไขปัญหาความยากจนและลดความเหลื่อมล้ำได้อย่างยั่งยืน

โดยเฉพาะอย่างยิ่ง โครงการเพิ่มทุนให้กับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองจะช่วยแก้ไขปัญหาและเป็นการบรรเทาความเดือดร้อนเรื่องรายได้ของประชาชนที่ได้รับผลกระทบจากการระบาดของไวรัสโควิด-19 ได้อย่างรวดเร็ว และเงินที่เพิ่มทุนก็ไม่ได้หายไปไหน เมื่อภาวะเศรษฐกิจดีขึ้นแล้วระยะหนึ่ง สมาชิกกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่กู้ยืมเงินไปก็จะสามารถนำเงินกลับมาชำระหนี้ได้

โครงการแบบนี้เคยเป็นส่วนสำคัญในการฟื้นฟูเศรษฐกิจของประเทศหลังจากวิกฤติเศรษฐกิจต้มยำกุ้งมาแล้วถ้าอยากให้เงินกระจายถึงมือคนส่วนใหญ่ของประเทศได้เร็ว ไม่มีหวัคิ้ว โปร่งใสตรวจสอบได้และสามารถกระตุ้นเศรษฐกิจได้จริง รัฐบาลต้องรีบทำทันที

สุวิทย์ คุณกิตติ
นักวิชาการอิสระ

อสม.

บทบาทของพลเมืองไทย ในวิกฤตโควิด-19

สมชาติ เจศรีชัย

การต่อสู้กับโรคติดต่อเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 หรือ โควิด19 ที่ประสบความสำเร็จโดย พิสูจน์จากอัตราป่วยและอัตราตายของคนในราชอาณาจักรไทย ทำให้ได้รับความชื่นชมยกย่องจาก องค์การอนามัยโลก (WHO) ให้ อสม. หรืออาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน เป็นหนึ่งในบุคลากรสาธารณสุขที่ทำหน้าที่คัดกรอง เฝ้าระวัง ระดับหมู่บ้าน ที่ส่งผลให้ ยอดผู้ติดเชื้อลดลง องค์การอนามัยโลก หรือ WHO ประจำประเทศไทย ได้ออกรายงานว่า จากการที่ประเทศไทยมีรายงานผู้ติดเชื้อลดลง ส่วนหนึ่งมาจากอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ของไทย กว่า 1,040,000 คน และอาสาสมัครสาธารณสุขกรุงเทพมหานคร อีก 15,000 คนของไทยที่ลงพื้นที่เยี่ยมบ้าน ในการค้นหา กลุ่มเสี่ยงเข้าสู่กระบวนการคัดกรอง นำเข้าระบบการรักษา ยิ่งค้นหาเร็ว ตรวจเร็ว รักษาเร็ว ยิ่งทำให้สถานการณ์ดีขึ้น ตลอดจนการให้ความรู้เรื่องสาธารณสุข การเฝ้าระวัง และการเฝ้าระวังการระบาดโควิด-19 รวมถึงทำรายงานถึงหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้กล่าวชื่นชมการทำงานของ อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) ว่าเป็นกำลังสำคัญทำงานร่วมกับเจ้าหน้าที่ในท้องถิ่น เป็นด้านหน้าออกเคาะประตูบ้านแล้วเกือบ 12 ล้านหลังคาเรือนให้ความรู้ในการป้องกันตนเอง ทั้งการใส่หน้ากากอนามัย การล้างมือ กินร้อนใช้ช้อนกลางของตนเอง รวมถึงการตอกย้ำความสำคัญมาตรการการเว้นระยะห่างทางสังคม (social distancing)

คำถามที่น่าสนใจ...แล้วอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านเหล่านี้ เขาใคร? มาจากไหน? ทำหน้าที่อะไร?

ย้อนหลังไปเมื่อปี 2520 กระทรวงสาธารณสุขได้มีโครงการทดลองเกิดขึ้นใน 20 จังหวัด โดยทดลองในทุกอำเภอ อำเภอละ 1 ตำบล เรียกว่าเป็นการใช้ “การสาธารณสุขมูลฐาน” ซึ่งเป็นวิธีหลักในการพัฒนาสาธารณสุข โดยมีอดีตหมอผีที่มีคุณูปการต่อการสาธารณสุขสามท่านได้แก่

นายแพทย์ไพโรจน์ นิงสานนท์

นายแพทย์อมร นนทสูต

นายแพทย์ปรีชา ดีสวัสดิ์

ซึ่งแต่ละท่านได้มีส่วนผลักดันให้เกิดอาสาสมัครสาธารณสุขในหมู่บ้านในชุมชนของตนเอง โดยในขั้นต้นได้แก่ ผู้สื่อข่าวสาธารณสุข หรือ “ผสส.” และอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน หรือ อสม. ใช้การค้นหาผู้ที่มีจิตสำนึกต่อการรับใช้ส่วนรวมด้วยวิธีการทางสังคมที่เรียกว่า sociogram¹ ทำให้ในยุคนั้นนอกจากเจ้าหน้าที่ประจำสถานอนามัยและโรงพยาบาลประจำอำเภอ (ต่อมาเรียกว่าโรงพยาบาลชุมชน) ต่อมาในปี 2535 ได้ยกระดับ ผสส. ซึ่งทำงานด้าน “การข่าว” (ผสส.จะทำงานเกี่ยวกับการแก้ข่าวร้าย กระจายข่าวดี ชื่นชมบริการ) ขึ้นเป็น อสม.

¹ เป็นการวิเคราะห์สังคมมิติ หรือการวิเคราะห์มิติสังคมภายใต้ประเด็นความสนใจร่วมกัน เป็นเครื่องมือเพื่อวิเคราะห์ชุมชนเพื่อค้นหาผู้นำ จึงอาจจะพบว่ามีกรเรียกว่า วิธีระบุผู้นำและวิเคราะห์สังคมมิติภายใต้ภาวะผู้นำ ปฏิรูปสังคม - ประชาธิปไตย มิถุนายน 2563

ในระยะแรกๆ อาสาสมัครสาธารณสุขจะเน้นการประสานงานสาธารณสุขระหว่างกลุ่มบ้านกับสถานบริการสาธารณสุข พร้อมทั้งทำหน้าที่เฝ้าระวังโรคติดต่อที่เกิดขึ้นตามฤดูกาล จนกระทั่งต่อมาได้มีการจัดตั้งกองทุนยาและเวชภัณฑ์ประจำหมู่บ้านขึ้นเป็นแห่งแรกที่บ้านหมอกจำแป่ อำเภอเมือง จังหวัดแม่ฮ่องสอน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถให้กับอาสาสมัครสาธารณสุขในการดูแลประชาชน ตลอดจนการแนะนำการใช้บริการในควบคุม รักษาโรคและฟื้นฟูร่างกาย ภายหลังเมื่อรัฐมนตรีมอบนโยบายให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแลสุขภาพสุขภาพตนเองและคนในครอบครัวมากขึ้น เพื่อเป็นการลดภาระของสถานบริการสาธารณสุข โดยเฉพาะเป็นการลดความแออัดของผู้ป่วยใน(in patient) โรงพยาบาล

ต่อมาเมื่อปี 2535 สมัย ดร.อาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็นรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุขได้มีมติ ครม. เมื่อวันที่ 21 ธันวาคม 2536 ให้ทุกวันที่ 20 มีนาคมของทุกปี เป็นวันอสม.แห่งชาติ เพื่อเป็นการสร้างขวัญและกำลังใจและส่งเสริมให้ อสม. ได้รวมพลังสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้ประชาชนชาวไทย และได้ดำเนินการจัดงานดังกล่าวเป็นครั้งแรกในปี 2537 เป็นต้นมา งานที่เหล่านี้อบรม อสม.เข้าไปทำเป็นงานเช่นเดียวกับอาสาสมัครอื่นที่ทำงานด้วยสำนึกสาธารณะในความรับผิดชอบต่อส่วนรวม โดยปราศจากค่าตอบแทนใดๆ จากรัฐ จนถึงสมัยรัฐบาล นายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ เป็นนายกรัฐมนตรี ได้คำนึงถึงขวัญกำลังใจ ในการปฏิบัติงานเชิงรุก การส่งเสริมสุขภาพในท้องถิ่นและชุมชน การดูแลผู้สูงอายุ คนพิการ การดูแลผู้ป่วยและเฝ้าระวังโรคในชุมชน ของอสม. จึงได้ออกระเบียบกระทรวงสาธารณสุขว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินค่าป่วยการของอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน (อสม.) พ.ศ.2552 เป็นจำนวนเงินคนละ 500 บาท และเพิ่มเป็นคนละ 1,000 บาท ตั้งแต่เดือนธันวาคม 2561

จากที่กล่าวมาข้างต้นจะเห็นได้ว่า อาสาสมัครสาธารณสุขจะเป็นบุคลากรที่รู้จักคนในชุมชนได้ดีที่สุด² บทบาทของ อสม. คือการเป็นผู้นำการดำเนินงานพัฒนาสุขภาพอนามัย และคุณภาพชีวิตของประชาชนในหมู่บ้าน/ชุมชน เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลง (Change agents) พฤติกรรมด้านสุขภาพอนามัยของประชาชนในชุมชน และมีหน้าที่ “แก้ไขร้าย กระจายข่าวดี ชี้บริการ ประสานงาน สาธารณสุข บำบัดทุกข์ประชาชน ดำรงตนเป็นตัวอย่างที่ดี” อาทิ การให้คำแนะนำ ถ่ายทอดความรู้แก่เพื่อนบ้านและแกนนำสุขภาพประจำครอบครัว ในเรื่องการให้ภูมิคุ้มกันโรค การสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อมและการจัดหาน้ำสะอาด โภชนาการและสุขาภิบาลอาหาร การป้องกันและควบคุมโรคติดต่อประจำถิ่น การอนามัยแม่และเด็กและการวางแผนครอบครัว การดูแลรักษาและป้องกันสุขภาพเหือกและฟัน การดูแลและส่งเสริมสุขภาพจิต การป้องกันและควบคุมโรคเอดส์ การป้องกันและควบคุมอุบัติเหตุ อุบัติภัยและโรคไม่ติดต่อที่สำคัญ การป้องกันและแก้ไขมลภาวะและสิ่งแวดล้อมที่เป็นพิษเป็นภัย การคุ้มครองผู้บริโภคด้านสาธารณสุข การจัดหายาจำเป็นไว้ใช้ในชุมชน และการส่งเสริมการใช้สมุนไพรและแพทย์แผนไทย เฝ้าระวังและป้องกันปัญหาสาธารณสุขในหมู่บ้าน ตลอดจนหนุนเสริมกันปฏิบัติงานที่ผสมผสาน ฯลฯ³ การทำหน้าที่ “อาสาสมัคร” โดยชื่อเรียกขานก็พอจะบอกได้อยู่แล้วถึงความเสียสละ และอุทิศตนทำงานเพื่อส่วนรวม โดยที่ยังคงมีความรับผิดชอบต่อตนเอง อาสาสมัครหลายคนจึงยังคงประกอบสัมมาอาชีพในการเลี้ยงตนเอง เป็นแม่บ้านเป็นพ่อบ้านที่ดี มีจะต้องทำงานเพื่อส่วนรวมไปด้วย แต่เพื่อช่วยให้หมู่บ้าน/ชุมชนมีสภาวะสุขภาพที่ดี จึงเป็นความภาคภูมิใจในการได้ทำตนเป็น “อาสาสมัคร (volunteer)” ทางด้านสาธารณสุขด้วยความเข้มแข็ง นี่แหละคืออีกคุณลักษณะหนึ่งของ “พลเมือง(Citizen)” ในสังคมไทยที่ควรค่าแก่การยกย่อง

หากพิจารณาในเชิงพัฒนาการของระบบอาสาสมัคร (Voluntary system) ของระบบการสาธารณสุขไทยคงไม่อาจปฏิเสธได้ว่า ประเทศไทยเราผ่านการมีอาสาสมัครประเภทต่าง ๆ มาอย่างยาวนาน นั่นหมายถึงการแสดงให้เห็นถึงคุณลักษณะของคนไทยที่เปี่ยมไปด้วยจิตใจเอื้อเฟื้อ เสียสละ การมีส่วนร่วมและคำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวม เราจะพบว่าอาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านมีพัฒนาการมาตามลำดับ โดยส่งเสริมให้การดำเนินงานของอสม.มีความเป็นรูปธรรมและเสริมสร้างขวัญและกำลังใจแก่ อสม. ดังนี้

² อสม. คนหนึ่งจะรับผิดชอบชาวบ้านในชุมชนหรือคุ้มบ้านที่ตนเองตั้งบ้านเรือนอยู่ประมาณ 10 หลังคาเรือน

³ https://www.nakhonphc.go.th/history_asm.php ศูนย์พัฒนาการสาธารณสุขมูลฐานภาคใต้ จังหวัดนครศรีธรรมราช

2520 2521	รัฐบาล พลเอกเกรียงศักดิ์ ชมะนันทน์ เรือไทยยุทธ สัจจวานิชย์ เป็น รมต.สาธารณสุข	ก่อตั้งโครงการสาธารณสุขมูลฐาน โดยมี อสม. เป็นกลไกขับเคลื่อน 20 จังหวัด ขยายโครงการสาธารณสุขมูลฐานในทุกจังหวัด
2535	รัฐบาล นายชวน หลีกภัย นายอาทิตย์ อุไรรัตน์ เป็น รมต.สาธารณสุข	กำหนดให้วันที่ 20 มีนาคม ของทุกปี เป็น “วันอาสาสมัครสาธารณสุขแห่งชาติ” จัดงานเฉลิมฉลองวันอาสาสมัครสาธารณสุขฯ ครั้งแรก 20 มีนาคม 2537
2552	รัฐบาลนายอภิสิทธิ์ เวชชาชีวะ นายวิทยา แก้วภราดัย เป็น รมต.สาธารณสุข	รัฐบาลกำหนดค่าตอบแทนให้คนละ 600 บาท
2562	รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายปิยะสกล สกลสัตยาทร เป็น รมต.สาธารณสุข	กำหนดค่าตอบแทนเพิ่มขึ้นเป็นคนละ 1,000 บาท
2563	รัฐบาลพลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา นายอนุทิน ชาญวีรกูล เป็น รมต.สาธารณสุข	กำหนดค่าตอบแทนเพิ่มขึ้น อีก 500 บาท เป็นคนละ 1,500 บาท

กว่า 40 ปีที่ผ่านมา การกิจของ อสม.จากรุ่นสู่รุ่นทำให้ระบบการสาธารณสุขมูลฐานมีพื้นฐานที่แข็งแกร่งและสามารถรองรับปัญหาทางานบริการทางการแพทย์และการสาธารณสุขที่มีความซับซ้อนมากขึ้น อาทิ การส่งเสริมสุขภาพ การป้องกันและควบคุมโรค การฟื้นฟูสมรรถภาพ การดูแลสุขภาพภาวะทั้งทางร่างกายและจิตใจ ตั้งแต่เด็กจนถึงผู้สูงอายุในสังคม

ในยามที่เกิดวิกฤตของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 ระบาดเช่นนี้ เราได้เห็นบทบาทของอาสาสมัครของไทยกว่าหนึ่งล้านคนที่ออกเดินชนกับปัญหาเป็นด่านหน้าที่มีความท้าทาย เป็นการแสดงให้เห็นถึงความรับผิดชอบในนามของ “พลเมืองไทย” เพราะการเฝ้าระวัง ค้นหา และแจ้งเบาะแสให้กับเจ้าหน้าที่รัฐ นับได้ว่าเป็นการทำงานเชิงรุกที่ทำให้สามารถสยบการระบาดของโรคไปได้ แม้ว่าการแพร่ระบาดในประเทศจะค่อนข้างรุนแรงอย่างรวดเร็วในระยะแรก ๆ ก็ตาม รากฐานของการพัฒนา “ระบบการสาธารณสุขมูลฐาน (Primary health care: PHC)” ที่มี อสม.เป็นแกนนำกว่า 40 ปีที่ผ่านมา เป็นส่วนสำคัญที่ทำให้การป้องกันโรคและส่งเสริมสุขภาพเป็นไปด้วยความแข็งแกร่ง และสร้างคุณค่าให้กับสังคมไทย

สถาบันนโยบายศึกษา เลขที่ 21/1 อาคาร เดอะ แพลทินัม เฟลส ห้อง 2B-10 ถนนวิภาวดี แสงสว่าง แขวงท่าแร้ง เขตบางเขน กรุงเทพฯ 10230
Institute of Public Policy Studies (IPPS), 21/1 The Platinum Place, Room 2B-10, Watcharaphon Rd., Taraeng, Bangkhen, Bangkok 10230.
website: www.fpps.or.th; e-mail: ipps_fpps@yahoo.com; tel. 0 2086 9127